

Hitlerowski ład zrujnował gdańszczan

Zabrali im złoto, dewizy, hamują handel zwożą broń i szturmowców, goszczą obcych dostojników

GDAŃSK. Zabawa hitlerowska w Wolnym Mieście kończy się klapą generalną, a w pierwszym rządzie najdotkliwszą, bo gospodarczą.

Kopanie dołów, budowanie pięknych gmachów partyjnych, przewożenie szturmowców do Gdańska i wywożenie, defilady demonstracyjne, wydatki reprezentacyjne z okazji przyjmowania dostojników z Rzeszy i t. p.

Jeszcze się łudzą!

Jest w Rzeszy taki gen. Dalnege, który komenderuje niemiecką policją porządkową. Stąd pewnie wynika przejawiana przez pana komendanta znajomość nieporządków aż do zasad wojny domowej.

Niedawno pan ten oświadczył:

„Przyszła wojna rozgrywać się będzie w atmosferze walki domowej, jaką propaganda niemiecka wzniesła w odpowiedniej chwili w krajach nieprzyjacielskich, wykorzystując istniejące tam przeciwieństwa“.

Zasada niewątpliwie słuszną, jeśli tylko uda się ją wprowadzić w czyn w nieprzyjacielskim kraju. Widocznie p. komendant ludzi się jeszcze, że propaganda niemiecka jest tak doskonała, że zawsze osiąga swój cel. Dotychczasowe doświadczenie wykazuje, że u jednego ze swych sąsiadów Niemcy swą propagandą nie tylko nie wywołali zdenerwowania, ale spowodowali... zawieszenie broni w utarczkach partyjnych!

Wypadałoby też panu komendantowi niemieckiej policji porządkowej zastanowić się, jaki będzie miał na wypadek wojny porządek w Niemczech, gdzie ludności może się spryskiwać terror, głód, sporniewieranie godności ludzkiej, a nawet zdrowego rozsądku!

wszystko to musiało zaciążyć na budżecie Wolnego Miasta.

Rządcy Gdańska starali się te

mu zaradzić, puszczając w obieg coraz więcej banknotów. 15 czerwca 1937 r. obieg banknotów wy-

nosił 29 milionów 300 tys. guldenów, po roku — 31 mil. 700 tys., a na 15 czerwca bież. roku

z okazji wzmożonych awantur aż 42 miliony 380 tysięcy! Jednocześnie mało pokrycie bankowe, a mianowicie z 28 milionów 100 tys. w dniu 15 czerwca 1937 do 24.800 tys. w dniu 15 czerwca b. roku.

Stało się to, co było do przewidzenia: Gdański Bank Emisyjny zawiesił wypłaty kwot, służących na spłatę gdańskich pożyczek zagranicznych. Dewiz też nie będzie z wyjątkiem potrzebnych dla obrotu towarowego i dla ruchu turystycznego.

Gdańscy wiodarze usiłują te zarządzenia wytłumaczyć ludności krzywdą, jaką rzekomo wyraża Gdańskowi polska polityka gospodarcza. Wyrobieni handlowo gdańszczanie wiedzą jednak dobrze, że to wierutne kłamstwo. Bo wiedzą, że Gdańsk ma z obrotu zagranicznego rocznie 220 milionów dochodów, a wydatków o 3 miliony mniej. Sam tylko port przynosi Gdańskowi 33 miliony guldenów dochodu. Utrzymanie polskich urzędów (koleje, poczta) przynosi 32 miliony, dochody z cel wynoszą 6 do 7 milionów, z turystyki — 18 milionów. (Ta ostatnia pozycja zmalała z pewnością, bo wystraszyli turystów z gotówką, a zwożą sobie szturmowców, do których dopłacają).

Hitlerowcy narzekają na Polskę, ale gdańszczanie znają wtórkową uchwałę Rady Portu, która postanowiła rozbudować port dla przeładunku polskiego drzewa i towarów masowych oraz rozbudowę śpichrza na polskie zboże.

Nie mogą być gdańszczanie zachwyceni hitlerowskim ładem.

17 kwietnia gdańszczanie musieli złożyć złoto i dewizy. Gdańszczanie zostali więc porządnie oszukani przez hitlerowskich rzadców swego miasta.

Stąd zrozumiałe coraz większe zdenerwowanie w t. zw. politycznych kołach Gdańska, które czynią wysiłki podtrzymania ludności na duchu i utrzymania jej w ryzach posłuszeństwa.

Według ostatnich doniesień i tożądanie Sowietów zostanie uwzględnione.

W kołach oficjalnych w Moskwie panuje opinia, że podpisanie paktu jest już kwestią najbliższego czasu.

Próżna zła radość Niemców!

Pakt pokoju

angielsko-francusko-sowiecki dochodzi do skutku

MOSKWA. Pobyt wysłannika angielskiego rządu w Moskwie przeciąga się. Ostatnie wiadomości o rokowaniach o pakt angielsko - francusko - sowiecki zdają się jednak świadczyć, że min. Strang kończy już pomyślnie swoje rozmowy z premierem Sowietów Mołotowem.

Zastrzeżenia sowieckie zosta-

ły już w najgłośniejszych punktach uwzględnione, a w pierwszym rządzie automatyczne działanie paktu na wypadek zagrożenia Rosji przez atak na państwa bałtyckie. W tej chwili chodzi tylko o formę ujęcia tego zobowiązania w pakcie — jak chcą Sowiety, czy też w dodatku do paktu, jak chce druga strona.

Rzesza zabiera Niemców z Tyrolu

nie pytając ich, czy nie wolą Mussoliniego

LONDYN. Prasa dzisiejsza przynosi prawdziwie sensacyjną wiadomość o niemiecko - włoskich rokowaniach w sprawie przesiedlenia ludności niemieckiej z południowego Tyrolu do Rzeszy.

Według informacji z Zurychu konsul generalny Niemiec w Mediolanie odbył konferencję z przewodcą Niemców tyrolskich i poinformował go, że na zasadzie osiągniętego pomiędzy Rzymem a Berlinem porozumienia

Niemcy zamieszkujący prowincję Bolzano (Bozen) muszą powrócić do Rzeszy.

Według statystyki niemieckiej z 1932 r. ludność niemiecka w włoskim Tyrolu wynosiła 195 tys.

Tylko parady i przymusowe wizyty

jako tako udają się Berlinowi

BERLIN. Władze hitlerowskiej Rzeszy starają się pocieszać jak można w tych nieprzyjemnych dla siebie czasach.

Nie rezygnują zatem z parad. Pod Berlinem gen. von Brauchitsch odebrał wielką **rowię niemieckich wojsk kolejowych**

(ongiś zakazanych przez Traktat Wersalski). W defiladzie brał udział zrabowany tabor czeski.

Przygotowuje się Berlin poza tym do nowej gali z okazji przyjęcia

premiera bułgarskiego Klosselwanowa,

który w drodze do Niemiec odbył konferencję z p. Markowiczem, ministrem spraw zagranicznych Jugosławii. Gościć poza tym będą w Berlinie:

premier Słowacji p. Tuka. W Anglii twierdzą, że Niemcy będą mocno naciskali swych gości, by zmusić ich do „ściślejszej współpracy“. Na tym tle krążą pogłoski o ogłoszeniu niemieckiego protektoratu nad Słow-

cją (najściślejsza współpraca).

Do Berlina wyruszył również szef węgierskiego sztabu generalnego gen. H. von Werth,

Nawet do Bremy odradzili!

LONDYN. Jak wiadomo, kanclerz Rzeszy zamierzał udać się do Bremy na uroczystość spuszczenia na wodę nowego niemieckiego okrętu wojennego.

W ostatniej chwili jednak zamiar ten uległ zmianie i to — jak mówią we wtajemniczonych kołach niemieckich — na skutek poufnego raportu Gestapo, w którym podkreślono, że z powodu nastrojów panujących wśród robotników stoczni okrętowej prestiż kanclerza mógłby być narażony na szwank.

Jak się okazuje, robotnicy niemieccy niezadowoleni z coraz bardziej pogarszających się warunków pracy i aprowizacji zamierzali powitać kanclerza chóralnym okrzykiem: „mniej armat, więcej masła“.

by popatrzeć na specjalnie dla niego zorganizowane ćwiczenia wojskowe.

A tymczasem nie udaje się na wet traktat handlowy ze Słowacją, ani też hitlerowska jedność Niemców w Jugosławii. Niemcy zamieszkali w tym państwie masowo opuszczają szereg hitlerowskiego „Kulturbundu“ (Związku „kulturalnego“), mając dość widocznie różnych führerów i awantur.

Hitlerowcy znieważyli kardynała Innitzera

obrzucając go zgnitymi jajami

WIEDEŃ. W ostatnich dniach doszło w Austrii do bardzo burzliwych demonstracji przeciw kardynałowi Innitzerowi ze strony narodowych socjalistów.

Podczas wizytacji probostwa i udzielania bierzmowania w miejscowości Gross - Weikersdorf doszło do głośnych demonstracji, a w Koeningsbrunn narodowi socjaliści obrzucili kard.

Innitzera zgnitymi jajami, wołając, że jest winny śmierci Planety i Holzwebera (oskarżonych jak wiadomo, o zamordowanie Dolfusa i skazanych na śmierć, a za którymi podobno kard. Innitzer nie chciał się wstawić).

Kardynał Innitzer pospiesznie powrócił do Wiednia. Zajścia powyższe wywołały wielkie wrażenie na ludności katolickiej Austrii.

Podstępna robota hitlerowska w Afryce

35 lat niemieckiego państwa — Hitler przeciwko Pirowi

Niemiecka historia kolonialna jest nader uboga i krótka.

Wprawdzie niemieckie encyklopedie podają jako jedną z pierwszych dat historii kolonizacji Rzeszy rok 1681, ale data owa opiera się wyłącznie na tym, że niejaki kapitan Bloncka zawarł na Złotym Wybrzeżu UKŁAD Z... TRZEBA KACY-KAMI MURZYŃSKIMI.

Po tym „epokowym” wydarzeniu głucho i cicho było o koloniach niemieckich od lat 80-ych ubiegłego stulecia. Kanclerz Rzeszy, Bismarck, nie palił się zbyt do eskapad kolonialnych. Po uzyskanie kolonii było w wyłącznej niemal mierze zasługą kilku Niemców, którzy sprytem, różnymi machinacjami i obietnicami, a wreszcie z bronią w ręku wydzierali ziemię murzynom „OJCEM” KOLONIJ NIEMIECKICH

Był badacz Afryki, Karol Peters, który w roku 1884 założył w Niemczech pierwsze towarzystwo dla kolonizacji niemieckiej. Oficjalnym obwieszczeniem niemieckiej polityki kolonialnej był telegram Bismarcka do Luderitza, jednego z badaczy afrykańskich, oddający mu z dniem 24 kwietnia 1884 r. pod ochronę zdobyte tereny w Pół. Zachodniej Afryce.

Ogólny obszar kolonij niemieckich przed wojną światową wynosił 2.952.000 klm. kw. zamieszkałych przez 14.824.000 osób.

Bezwzględna większość kolonij przypadła na Afrykę (Kamerun, Pół. Zach. Afryka, Tanganika), reszta na Pacyfik i Azję. Na podstawie art. 119 Traktatu Wersalskiego

NIEMCY ZRZEKLI SIĘ SWOICH PRETENSJI KOLONIALNYCH

zamykając w ten sposób 35 lat swoich dziejów, jako państwa kolonialnego.

Trzeba przyznać, że Niemcy hitlerowski wzięli się ze zdwojona na energią do pracy nad odzyskaniem kolonii. W jaki sposób owa „energia” przejawia się, można się przekonać bezpośrednio na przykładzie, jakim jest Unia Południowo - Afrykańska. Wpływy na sprawy tego Dominium nie wynikają tylko z racji jego strategicznego położenia czy naturalnych bogactw tamtejszej ziemi, ale głównie z tej przyczyny, iż każde osłabienie pozycji Anglii na terenie jej Imperium, ułatwia równocześnie Niemcom przygotowanie się do przyszłej rozgrywki z tym mocarstwem.

Propagandowa robota niemiecka w Unii Pół. Afryk. polega przede wszystkim na wywołaniu jak największego antagonizmu

między Anglikami a tamtejszą białą ludnością, Burami. Ta **DESTRUKCYJNA AKCJA** natrafiła na niespodziewaną przeszkodę w postaci połączenia się Anglików z Burami w r. 1933 i stworzenia wspólnej koalicji rządowej.

Wybory z roku 1938 przyniosły zjednoczonej partii duży sukces w postaci uzyskania 111 miejsc w tamtejszym parlamencie na ogólną ich liczbę 150. Niemiecka partia nar. socj. zdobyła 27 miejsc. Owych 27 posłów, oddanych posłusznie dyktywom Berlina, stanowi stałe **ZARZEWIE NIEPOKOJÓW** na terenie parlamentu.

Różnice rasowe, narodowe i socjalne stanowią doskonały grunt dla niemieckiej roboty „kolonizacyjnej”. Na tym tle, odpowiednio wyzyskany, profesor uniwersytetu kapsztackiego, a Niemiec z pochodzenia, Bohle, założył w r. 1932 afrykańską sekcję nar. socjalistycznej organizacji zagranicznej. W szeregu miast utworzono oddziały, podległe centrali, znajdującej się w Pretorii. Równocześnie zaczęły powstawać, wzorowane na niemieckich szturmówkach, półwojskowe organizacje, jak „Czarne Koszule”, „Britonowie”, organizacja „Ossewa Brandweg”, a wreszcie najważniejsza z nich **„SZARE KOSZULE”**

Działalnością tych organizacji zainteresował się rząd Unii. W konsekwencji wydano w roku 1937 ustawę, na mocy której zabroniono noszenia uniformów i specjalnych odznak, przysięgi na wierność innym panującym poza królem Wielkiej Brytanii i prowadzenie akcji politycznej.

Pomimo tych represji akcja hitlerowców na terenie Unii nie osłabła, a raczej wzmożyła się. prze-

de wszystkim w oparciu o nacjonalistyczne elementy Burów.

Korzystając z olbrzymich subwencji, Niemcy tamtejsi starają się wszelkimi drogami o rozszerzenie swoich wpływów. Metody tej działalności zmusiły w końcu ministra obrony Unii Pół. Afrykańskiej, Pirowa, do wyjazdu tej zimy do Europy. Jego **OSOBISTA INTERWENCJA U HITLERA**

nie odniosła widocznie skutku skoro w powrotnej drodze zatrzymał się w Londynie, gdzie, poza odbyciem szeregu politycznych rozmów, dokonał zamówienia na dostawę broni na sumę miliona funtów szterlingów.

Przybywszy zaś do Unii prze prowadził natychmiast zwiększenie sum w budżecie zbrojeniowym, wzmocnił **SIŁY WOJSKOWE I POLICYJNE**

szczególnie na obszarach zamieszkałych przez Niemców. Te posunięcia rządu Unii były poważnym ostrzeżeniem nie tylko dla Niemców afrykańskich, ale i dla Berlina. Zdaje się, że minister Pirow przysłał wyzwanie kanclerza III-iej Rzeszy.

A. P.

Król Anglii jedzie do Belgii

LONDYN. Urzędowo komunikują, że angielska para królewska przyjęła zaproszenie króla Leopolda III i wyjedzie z oficjalną wizytą do stolicy Belgii, która trwać będzie od dnia 24 do 27 października r. b.

Podróż ta będzie rewizytą angielskiej pary królewskiej na wizytę, którą król Leopold III złożył w Londynie w listopadzie 1937 r.

Sobowót kanclerza Hitlera w Sosnowcu

SOSNOWIEC Wielką sensację na ulicach Sosnowca i Katowic wzbudza swym pojawieniem się p. K., właściciel Konc. Przedst. Autobusowego w Sosnowcu. Pan K. jest niezwykle podobny do Adolfa Hitlera.

Panu K. swego czasu proponowano wyjazd do Niemiec na posadę sobowótora kanclerza, jednakże propozycję niemiecka stanowczo odrzucił.

Kiepura

bedzie śpiewał w Kownie

KOWNO. Prasa litewska donosi, iż znakomity śpiewak polski Jan Kiepura zdecydował się gościnnie wystąpić w Kownie. Termin koncertu nie został jeszcze wyznaczony. Koncert śpiewaka polskiego zorganizowany ma być w wielkiej hali sportowej, która może pomieścić 10.000 publiczności.

Lody PINGWIN kup - bo warto.

Kłeska faszystów w Finlandii w wyborach do parlamentu

HELSINKI. Według nieoficjalnych danych, wyniki wyborów do parlamentu fińskiego przedstawiają się następująco: socjal-demokraci 85 mandatów, unia rolnicza 56, uniونیści 23, szwedzka partia ludowa 17, postępowcy 8, faszyci 7, i nowa partia reprezentująca ludność wysp aladzkich 1 mandat.

Wynik wyborów partie tworzące większość rządową uzyskały 141 mandatów na ogólnej liczbie 200, czyli o 5 więcej niż w poprzednim parlamencie.

Z pozostałych stronnictw zwiększyły stan posiadania: uniونیści (konserwatyści) o 3 mandaty i postępowcy o 1 mandat. Natomiast faszyci stracili 7 mandatów a szwedzka partia ludowa 4 mandaty.

Wrażenia dziennikarza francuskiego z Gdańska

„Rodowoci” gdańszczanie z... przewodnikami

PARYŻ. „Zewnętrzny spokój miasta, podziemna działalność Niemców i zimna krew Polaków — oto trzy rzeczy, które najbardziej uderzyły w Gdańsku Filipa Barresa, specjalnego wyłannika „Paris Soir”.

informowano — są „wszyscy rodowitymi gdańszczanami”, chociaż wielu z nich „powraca z Niemiec”, gdzie odbyli służbę wojskową.

Jako szczegół znamieny Barres notuje, że wielu spośród tych „rodowitych gdańszczan” objęło ulice z przewodnikami, prawdopodobnie aby się nie zgubić w rodzinnym mieście.

Dziennikarz zwrócił uwagę na wielką ilość młodych ludzi w mundurach lub napół umundurowanych, którzy — jak go po-

Pojednanie w rumuńskiej rodzinie królewskiej

Książę Mikołaj otrzyma tytuł księcia

BUKARESZT. Izba Deputowanych uchwaliła dzisiaj nowe do statutu rodziny panującej upoważniająca króla do nadawania tytułów rodowych b. członkom rodziny panującej, którzy utracili prawa dynastyczne.

Marola II, książę Mikołaj, został z powodu zawarcia małżeństwa morganatycznego z panią Saveanu - Dominicescu pozbawiony w marcu 1937 r. tytułów, praw do tronu i wszystkich zajmowanych stanowisk.

Premier Calinescu podkreślił podczas dyskusji, że ustawa zostanie zastosowana wobec b. księcia Mikołaja rumuńskiego, którego stosunki z domem panującym są obecnie bardzo serdeczne. Jak wiadomo młodszy brat króla

B. książę Mikołaj przybrał nazwisko Brana i wyjechał za granicę. Przebywał on obecnie wraz z żoną i synem w Wenecji.

W kołach rządowych podkreślają, że król Marol nada swemu bratu tytuł hrabiowski lub książęcy i pozwoli mu na powrót do kraju. Dotychczas król rumuński nie miał prawa nadawania tytułów rodowych.

Wymiana sojusznicza wojsk Projekt profesora francuskiego

Profesor Sorbony, Henry Bruhl, wystąpił na łamach prasy z projektem, aby oddziały armii angielskiej stacjonowały obecnie w niektórych miastach Francji i vice versa francuskie w Anglii. Píše też, iż byłoby pięknym i pożytecznym — jego zdaniem — gestem gdyby — za-

uprzednią oczywiście zgodą rządu Rzplitej — oddziały armii sojusznicznych, francuskiej i angielskiej, udały się do Polski, oraz polskiej armii do Francji i Angli. Byłby to, jak pisze projektodawca, widomy symbol rzeczywistej współpracy i solidarności bojowej sojuszników.

Wojska angielskie w rewil francuskiej 14 lipca

W defiladzie wojskowej, która odbędzie się 14 lipca w Longchamp pod Paryżem, weźmie udział delegacja 5 pułków gwardii angielskiej z orkiestrą złożoną z 325 żołnierzy i oficerów pod dowództwem płk. Bradshaw „Scots Guards”.

Pożar w fabryce karabinów

Ostatnie pożary dziełem terrorystów irlandzkich

LONDY. W wytwórni broni „Small Arms Work” w Birmingham, która produkuje karabiny ręczne, wybuchł we wtorek wieczorem groźny pożar.

Według komunikatu urzędowego pastwą ognia padły ważne plany oraz liczne dokumenty, zawierające zamówienia rządowe. Straty wyrządzone przez pożar oceniane są na około 40 tys. funtów, nie jest to jednak

ostateczna suma, gdyż pożar został ugaszony dopiero we środę rano.

Przyczyn pożaru do tej pory nie ustalono. Świadkowie narocni twierdzą, że ogień mógł powstać tylko wskutek sabotażu, wobec czego władze skierowały swe podejrzenia na terrorystów irlandzkich.

POŻAR W POBLIŻU STACJI LONDYŃSKIEGO METRA.

Seria pożarów, jakie wybuchają o-

statnio w Londynie powiększyła się we wtorek wieczorem o dalszy pożar, który powstał w pobliżu stacji kolejki podziemnej Londonbrodge w składzie towarów kolonialnych.

Pożar ten przybrał groźne rozmiary, a ponieważ zachodziła obawa, że ogień przerzuci się na stację metra, musiano wstrzymać komunikację. Dziesięć oddziałów straży pożarnej zajętych było przez całą noc gaszeniem ognia.

Pożarem zainteresował się Scotland Yard, który wysłał na miejsce większą liczbę dotektywów.

Utopione we krwi desanty japońskie Chińczycy nacierają na kilku frontach

SZANGHAJ. Komunikat chiński donosi, że na kantonjskim od cinku oddziały chińskie przeszły do natarcia. Brygady, które znajdowały się na północ od Kantonu, rozpoczęły natarcie wzdłuż kolej Kanton — Hankou, przednie zaś kolumny zbliżyły się na 1 klm od Kantonu.

Na zachodzie od miasta natarcie chińskie również rozwija się pomyślnie. Chińczycy zaatakowali Japończyków na zachód od Kantonu. Nie zdążyli oni się wycofać i, otoczeni, bronią się w Dżencze.

NIEUĐANE DESANTY

Na południowym froncie Japończycy pod osłoną ognia i 4-chorągów, wysadzili desant na wyspie Hedang. Wywiązały się krwawe walki. Japończycy stracili wielu zabitych i zostali wyparci z pola bitwy.

Jednocześnie na północ od Swatow japoński desant w sile

około 1 tys. marynarzy, został przewieziony na motorówkach w górę rzeki. W odległości 15-tu klm. od m. Tseyang, Japończycy wysadzili desant na ląd, i zaatakowali Tseyang. W walce, jaka się wywiązała, Japończycy ponieśli znaczne straty i zmuszeni zostali do powrotu na okręty.

Na północy, w prow. Szansi, oddziały chińskie po zajęciu Juantsiu i Gaolodżenga posuwają się w północnym kierunku.

KONCENTRACJA WOJSK SOWIECKICH NA GRANICY MANDZURSKIEJ.

W odległości 40 klm na zachód od Jeziora Buir doszło do bitwy powietrznej pomiędzy samolotami japońskimi a 90 samolotami mandzurskimi, z których Japończycy mieli stracić ponad 50.

Agencja Reutersa donosi z Tokio, iż wojska sowiecko-mandzurskie i japońsko-mandzurskie oko-

pały się na brzegu jeziora Buirnor. W tym rejonie daje się zauważyć koncentracja wojsk sowiecko-mandzurskich, w sile około 4 tys. żołnierzy.

Od strony m. Ufan Bator (stolica Mongolii Zewnętrznej) nadchodzą posiłki. Również wzmacniane zostaje lotnictwo sowiecko-mandzurskie. Walki lotnicze trwają bez przerwy.

Wojska angielskie w rewil francuskiej 14 lipca

W defiladzie wojskowej, która odbędzie się 14 lipca w Longchamp pod Paryżem, weźmie udział delegacja 5 pułków gwardii angielskiej z orkiestrą złożoną z 325 żołnierzy i oficerów pod dowództwem płk. Bradshaw „Scots Guards”.

LADAWCIE PROSZKÓW TYLKO W HYGIENICZNYCH TORBYKACH.

Wesoły Kącik

O czym pisać

Pan Pipman wysłał żonę na lotnisko. Od trzech tygodni jest słomnianym wdowcem.

Usiadł właśnie przy biurku, żeby napisać list do żony. Gryzie nerwowo pióro i poci się.

— Czego pan się tak męczy? — pyta go sąsiad, który wstąpił w odwiedziny.

Pan Pipman wzdycha ciężko.

— Już pół godziny siedzę nad listem do żony i nie wiem o czym pisać! Żona mi przysłała wczoraj listy z wymówkami, dlaczego nie piszę.

A ja nie piszę, bo nie wiem o czym!

Początek listu jeszcze mam: „Kochana żono! Jak skończyć też wiem: „Posyłam ci tysiąc calusów“.

Ale co w środku?.. Żona mnie prosi w listach „Pisz co porabiasz?“

I powiedz pan sam! Czy ja jej mogę pisać, że poznałem w kawiarni jedną pulchną blondynkę? Oj, co za blondynka! Palce lizać.

I czy mogę pisać, że z tą blondynką byłem na kolacji?

Stanowczo nie mogę!

A o tym, co potem, — napewno nie mogę pisać! Jestem zbyt porządnym człowiekiem, żebym pisał o takich rzeczach.

Więc o czym pisać?

— Napisz pan — radzi sąsiad — że pan za nią tęskni.

Pan Pipman wzrusza ramionami.

— Jeszcze czego! Żeby się do myśliła, że mam nieczyste sumienie i coś kręczę! Już parę razy pisałem o tęsknocie! Jak zaczęło być powtarzało, to będzie podejrzane! Z tęsknotą trzeba być bardzo ostrożnym.

— No to napisz pan co słychać u znajomych.

Pan Pipman uśmiecha się po błażliwie.

— Też mi pan poradził! Może mam jej pisać, że byłem ze znajomymi w gabinecie „Pod złą tą lilią“? I że te dranie chcieli mi odbić blondynkę.

A może mam jej napisać, że Zajczyk był u mnie i tak się urządził, że jednej z pań zamiast kwiatów podarował nasz obrus w kwiatki?

Nie! O takich rzeczach żonie się nie pisze! Sam pan widzisz, że list do żony, to jest bardzo trudna rzecz!

I najgorsze, że nasze żony nie chcą tego zrozumieć. Ciągłe krzyki, dlaczego nie piszesz? Pisz, pisz i pisz!!

Ale żeby weszły w położenie męża, że nie ma o czym pisać... To ich, psia kość, nie obchodzi!

Pan Pipman zrozpaczony odkłada pióro.

— Co się będę mordował! — wybuch — Nic nie napiszę i już! Dopiero w zeszłym tygodniu pośle jej tysiąc calusów! Taka porcja powinna wystarczyć co najmniej na dwa tygodnie.

Napoleon Sadek.

Niemcy na krawędzi przepaści

Plany Hitlera w gruzach — Skon hitleryzmu we krwi

Tak zapowiada b. prezydent Senatu Rauschning

B. prezydent Senatu gdańskiego Herman Rauschning puścił w świat nowe wydanie sensacyjnej swej książki o hitleryzmie, w której dodał nowy rozdział.

W rozdziale tym zapowiada upadek hitleryzmu i swoją zapowiedź motywuje bardzo rzeczowo.

Autor przypomina, że Hitler wysunął plan przebudowy Europy, w której istniałyby trzy państwa: 1) niemieckie, zajmujące cały Wschód Europy (choćby po Ural) i północ (a więc z zagarnięciem Holandii, Belgii i Północnej Francji) 2) włoskie, obejmujące wszystkie kraje nad m. Śródziemnym, a za tym i południową Francję, 3) mała, ograniczona do swych wysp Anglia.

Następnym etapem tej przebudowy byłoby objęcie panowania przez Niemcy nad całą Europą.

Hitler zaczął realizować swój plan i zagarnął Czechy, Kłajpedę i utknął... na Gdańsku.

Przerachował się. Przerachował się nie tylko z powodu nieoczekiwanej przez niego mocnej postawy Polski, ale także z powodu obliczeń postawy Anglii i Francji. Anglia okazała się wcale „młoda“, je-

śli chodzi o napięcie dobrodzenia i gotowości wojennej, a we Francji mimo pozornego i przesadnie reklamowanego rozbitcia — panuje silna jedność narodowa.

Rauschning podnosi jeszcze jeden kapitalny błąd Hitlera; utworzenie osi z Włochami, z którymi Niemcy nie łączą, a wszystko dzieli. Naturalnymi sprzymierzeńcami Włoch są: Polska, Rumunia i Węgry, blok złączony kulturą i religią.

Autor przypuszcza, że we Włoszech nastąpił zwrot w polityce w tym zdrowym naturalnym kierunku. Będzie to, jak stwierdza autor, — wielkim zaskoczeniem dla Berlina.

W obecnej chwili Hitlerowi jeszcze się wydaje, że ma pewne atuty w ręku. To też Polska jak i państwa zachodniej Europy ani na chwilę nie mogą osłabiać swej czujności i gotowości obronnej, nie mogą przestać pamiętać o tym, że w planach Hitlera Gdańsk ma być po Kłajpedzie pierwszym etapem opanowania Bałtyku i odepchnięcia od niego Polski dla łatwiejszego zduszenia naszego państwa.

„Na Gdańsku zakończy się zwycięski pochód Hitlera — pisze Rauschning, — a zarazem uwypukli się jego zupełna niezaradność strategiczna“. Dowody tego już są aż nadto wymowne.

Co będzie dalej?

Hitler nie ma odwrotu. Trudno uwierzyć w to, że się cofnie. A za tym wojna staje się niemal pewną. Hitler i jego ludzie wybiorą raczej zagładę Niemiec, niż odejście od władzy.

Jeśli do wojny dojdzie — wywodzi Rauschning — skończy się ona szybko zupełną katastrofą Niemiec.

Państwa pokoju czekają, ale zapewne bliski jest moment, kiedy mijać do „białej wojny“, zwrócić się do Niemiec z ultimatum, żądającym rozbrojenia, uwolnienia okupowanych terenów i gwarancji pokojowych. Państwa pokoju uczynią to, gdyż na pewno nie zamierzają wydawać bezcelowo pieniędzy na pogotowie wojenne.

Plany Hitlera rozsypują się. Ale Hitler ani hitleryzm nie są zdolne do przeobrażenia się i szukania innych podstaw bytu państwowego niż wysuwane dotych-

czas zabory w imię „przestrzeni życiowej dla Niemiec“.

Rauschning twierdzi, że w tej chwili nie można liczyć na rewolucję w Niemczech. T. zw. rewolucja hitlerowska była nie rewolucją, a kombinacją polityczną. Odruch rewolucyjny narodu niemieckiego jest możliwy dopiero w czasie wojny, ale zanim do tego dojdzie cały naród niemiecki może być połączony do odpowiedzialności za grzechy Hitlera i jego doradców.

Z prasy

Sprawa ukraińska

Czasopismo „Zarzewie“, a za nim „Kurier Polski“ poruszył sprawę ukraińską. Zamierosowanie to zapoczątkowuje „Kurier Polski“ następującym zestawieniem:

Komunikat oficjalny przyniósł wiadomość o strzelach do policji w Małopolsce Wschodniej. W jakiejś wsi pod Brzeżanami był dom oblężony, jeden policjant jest zabity, drugi ranny. Oblężony Ukrainiec został raniony i ujęty. Zmarł w szpitalu.

Równocześnie z Gdańska nadeszła informacja następująca:

Szef SS Prus Wschodnich i Gdańska, Redtess, który urzęduje w Królewcu i Gdańsku, po ukończeniu prac organizacyjnych SS na terenie W. M. Gdańska nawiązał kontakt ze środowiskiem Ukraińców w Gdańsku.

A z Praż doniesiono, iż władze „protektoratu“ zainteresowały się losami ukraińskich organizacji w Czechach i na Morawach: Władze niemieckie zażądały od organizacji ukraińskich na terytorium protektoratu zjednoczenia się w jedną organizację, reprezentującą całą emigrację, pod kierownictwem jednej osoby.

Trzy organizacje ukraińskie w Czechach, które dotychczas zwalczały się wzajemnie, a mianowicie: Komitet Ukraiński, Centralny Sojusz i Ukraińska Hromada podjęły między sobą rokowania w sprawie utworzenia jednej wspólnej organizacji.

Jedna organizacja, jeden „führer“, jedna komenda i jedna kontrola. Jedno wrogię nastawienie przeciw Polsce i działalność nieprzyjazna.

A dalej „Kurier Polski“ pisze:

Trudno jest nie łączyć razem, nie wiązać wszystkich tu naprowadzonych zdarzeń w ogniwa jednego i tego samego łańcucha ukraińskiego, poruszanego ręką niemiecką. Jest to nowy rozdział i nowa karta tej roboty, której zadaniem jest drażnić i męczyć przeciwnika. Raz na północ w Gdańsku, to znowu na południu w Małopolsce Wschodniej. Było nie było spokoju.

„Zarzewie“ zaś wysuruwa następujące zasady w sprawie ukraińskiej:

Małopolska Wschodnia musi być po wsze czasy integralną częścią państwa polskiego, gdyż posiada decydujące znaczenie dla jego racji dziejowej. Każda koncepcja, każde działanie, które mogłoby choć w najdrobniejszej mierze osłabić organiczny związek tych ziem z całością Rzeczypospolitej, jest uderzeniem w samą istotę polskiej racji stanu.

W dzisiejszej dobie prężności nacjonalizmu, kiedy naród polski sam dźwiga odpowiedzialność za losy naszego państwa, Małopolska Wschodnia musi być wypełniona polskością w dziedzinie etnicznej, ideologicznej, gospodarczej i kulturalnej.

Przy zapewnionej bezwzględnej przewadze polskiej możemy na naszym terenie państwowym utrzymać harmonijne współzycie z innymi narodami, jednak tylko pod warunkiem szczerzej współpracy dla dobra naszego państwa, które lojalnie po wsze czasy za państwo swoje uważać będą.

Jugosławia zamiast Gdańska?

Sensacyjne doniesienia prasy francuskiej

PARYŻ. Cała francuska prasa donosi o tajemniczych ruchach wojsk niemieckich na granicy jugosłowiańskiej.

Dziennik „Oeuvre“ drukuje sensacyjny artykuł, którego autor stwierdza z całą stanowczością, że Hitler zamierza podzielić się ze swym włoskim przyjacielem, Mussolinim, „kąskiem“ jugosłowiańskim.

Dziennik francuski zapewnia jakoby Hitlera zmęczyła już gra Gdańsk. Führer podobno doszedł do wniosku, że na Polsce nie ma wskóra szatańskim i zastraszaniem i, że zajęcie Gdańska spowoduje wybuch wojny światowej, której Niemcy mimo buńczucznych min w zasadzie boją się. Hi-

tlar sądzi natomiast, że jugosłowiańskich mężów stanu steroryzuje i z Jugosławią łatwiej sobie poradzi, niż z Polską.

Dopiero po rozbiórce Jugosławii Hitler ma zamiar wrócić do sprawy gdańskiej i załatwić ją po „swojej myśli“.

Trudno, oczywiście, ustalić, ile jest prawdy w doniesieniach dziennika „Oeuvre“.

Ze swej strony stwierdzamy, że traktujemy je jako nieprawdopodobne. Hitlerowcy co prawda, chcąc utrzymać się przy władzy, muszą odnosić sukcesy, muszą mieć jakiś łup. Doszedłszy do wniosku, iż Gdańsk jest kąskiem, który tak może utkwąć w gardle, że można się udusić, — zaczynają szukać łupu w innych częściach Europy. Jest to jednak raczej wiadomość sfabrykowana w Berlinie i umiejętnie przemyciona w świat. Chyba, że Hitler jeszcze się ludzi i nie sądzi, że już obecnie jakakolwiek agresja napotka na czynny opór.

Potęga linii Zygryda bluffem

Niemcy zawsze liczą na słabość przeciwnika i ponoszą klęski

Jeden z tygodników paryskich podaje sensacyjne szczegóły do tyczące niemieckich fortyfikacji wzdłuż Renu, tak zwanej linii Zygryda.

Na żądanie Hitlera jeden z niemieckich generałów przeprowadził tam dokładną inspekcję. Na podstawie danych uzyskanych w czasie inspekcji złożył on raport Hitlerowi, w którym przeprowadza porównanie między niemiecką linią Zygryda a francuską linią Maginota.

Według opinii tego generała Francja budowała swoje fortyfikacje w celach obronnych, Niemcy w celach ofensywnych.

Generał zaznacza w swoim

tajnym raporcie, że francuski sztab generalny, opierając się na doświadczeniach z wojny światowej, dążył do tego ażeby nowe fortyfikacje były zdolne wytrzymać ogień dział najcięższego kalibru. Z tego względu Francja, która uważa obecne granice za wieczyste, zbudowała linię fortyfikacji niemożliwych do zdobycia.

Inna zaś była koncepcja niemiecka, przy budowaniu linii Zygryda. Trzecia Rzesza nie uznaje wieczystych granic. Z tego względu niemiecki sztab nie pomyślał o budowaniu maszyn, mogących ostać się nieprzyjacielowi fortyfikacji.

We Francji panuje przekonanie, że nikt nie jest w stanie przedostać się przez linię Ma-

ginota. W Niemczech są natomiast innego zdania. Goering na przykład uważa, że linia Maginota nie potrafi obronić się przed atakami powietrznymi i że ciężka artyleria niemiecka da się dotkliwie we znaki francuskim liniom obronnym.

Jak widzimy, Niemcy znają istotną wartość linii Zygryda. Natomiast w publicznych enuncjacjach wynoszą pod niebiosa jej wartość umniejszając zarazem wartość obronną linii Maginota. Robią to umyślnie, aby wnieść wiarę w naród, że pokonanie Francji jest rzeczą łatwą i Hitlerowcy mają już to do siebie, że nigdy nie myślą na dalszą metę i że główną ich metodą polityczną jest bluff i ogłupianie narodu.

Młoda Ameryka za demokracją przeciw wszelkim formom dyktatury

NOWY YORK. Kongres Młodzieży amerykańskiej przyjął jednogłośnie rezolucję, w której m. in. stwierdza, że „młodzież amerykańska zachowuje wierność zasadom konstytucyjnej demokracji i swobodnym konstytucyjnym, doty-

czącym wolności słowa, prasy i wyznania, potępia wszelkie formy dyktatury bez względu na to czy jest to dyktatura komunistyczna, narodowo - socjalistyczna, czy faszystowska“.

B ó l e

ARTRETYCZNE
REUMATYCZNE
PODAGRZYCZNE

Najwięcej dokuczają na zmianę pogody, w czasie zimna, słońca i niepogody. Nieznosnym! wtedy stają się bóle w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obryznięcia, chodzenie, a nawet poruszanie się bywa utrudnione. Cierpienia te powstają wskutek nagromadzenia się w ustroju kwasu moczowego i, jeżeli nie będą racjonalnie zwalczane, będą się zwiększać, aż wreszcie na stałe przykują do łóżka. W tych wypadkach stosuje się wewnętrzny lek „UREMOSAN“ GAŚCICKIEGO, który rozpuszcza kwas moczowy w organizmie, wywołuje obfite wydzielenie się takiego wraz z moczem i współdziała z ustrojem w walce jego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, ischiasem, kamicą nerkową oraz złą przemianą materii — Orygin. UREMOSAN GAŚCICKIEGO do nabycia w aptekach.

Kalendarz dnia

6

Lipca

CZWARTEK
Lucji, Izajasza.
Jutro: Cyryla i
Metodego.
Słońca wsch 3.22
zach. 19.58.
Księż. wsch 21.43
zach. 8.31.

KRONIKA HISTORYCZNA
1607. Zygmunt III zwycięża rokaszan
Zebrzydowskiego pod Guzowem.
1796. Śmierć Adama Naruszewicza,
biskupa i słynnego historyka.

PRZYSŁOWIA

Osoba godna, pije do dna.

JAKA DZIŚ BĘDZIE POGODA?

W całym kraju pogoda słoneczna
i niewielkim zachmurzeniem lub zu-
pełnie bezchmurnym stanie nieba.
Temperatura około 25 st. Umiarko-
wane wiatry z kierunków południo-
wych.

RADIO

WARSZAWA I.

CZWARTEK, DN. 6. 7. 1939 R.

6.30 „Kiedy ranne“ 6.35 Gimnasty-
ka 6.50 Muzyka (płyty) 7.00 Dzien-
nik poranny 7.15 Muzyka (płyty)
8.20 Pogadanka sportowa 8.30 — 11.57
Przerwa 11.57 Sygnał czasu i hejnał z
Krakowa 12.03 Audycja południowa.
13.00 — 14.45 Przerwa 14.45 „Wojsko
polskie“ „dzielny piechur“ — audy-
cja dla młodzieży 15.05 Muzyka popu-
larna 15.45 Wiadomości gospodarcze
16.00 Dziennik popołudniowy
16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Utwo-
ry na flet 16.45 Budownictwo wsi pol-
skiej: Huculszczyzna 17.10 Muzyka
taneczna (płyty) 17.45 Skrzynka tech-
niczna 18.00 „Echa mocy i chwały“.
18.10 Koncert solistów 19.00 Tradycja
Bayard'a — fragmenty z literatury
francuskiej 19.20 „Przy wicherzy“
20.15 — 20.25 Przerwa 20.25 Audycja
dla wsi 20.40 Audycje informacyjne
21.00 „Letni wieczór przed domem
Fryderyka Chopina“ Transmisja z
Zelazowej Woli 21.40 „Niesamowite
historie“: „Złoty garnek“ 22.25 Zespo-
łowe fragmenty oper 23.00 Ostatnie
wiadomości dziennika wieczornego
23.05 Wiadomości z Polski w języku
włoskim 23.15 Koncert muzyki góral-
skiej.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka lekka 14.00 Parę in-
formacji 14.15 Muzyka dawna: Gio-
vanni Perluiggida da Palestrina 15.05
Koncert solistów 15.30 Muzyka obja-
dowa: Różne walce (płyty) 16.30
Piotr Czajkowski: Koncert fortepiano
wy 17.05 Życie kulturalne stolicy
17.25 Muzyka kameralna w wykonaniu
Tria R. P. 18.00 — 21.05 Przerwa
21.05 Gustaw Holst: 2 fragmenty z
suiety „Planety“ 21.15 Tajemnice „ra-
witacji“ — odczyt 21.35 Muzyka ope-
rowa (płyty) 22.20 „Flet, klarnet i
obój“ — koncert popularny 23.00 Mu-
zyka do tańca z dancingu „Cafe
Club“.

DINOL — DONT

rzeczywiście
najlepsza PASTA do ZĘBÓW4 trupy na torze kolejowym
z powodu braku ostrzegawczych sygnałów

Pomiędzy stacjami Olyką i Ro-
maszówką pow. łuckiego wyda-
rzył się tragiczny wypadek ko-
lejowy, ofiarą którego padły
cztery osoby.

Pociąg osobowy, zdążający
do Zdołbunowa najechał na
przejeździe na wóz wieśniaka
Leona Wąsowicza ze wsi Wól-
ka Kotowska. Wskutek zderze-
nia furmanka została prawie do
szczętnie strzaskana, przy czym
dwie jadące na wozie osoby po-
niosły śmierć na miejscu. Są to:
właściciel wozu Leon Wąso-
wicz, oraz jego matka 70-letnia
Maria.

„Jesteśmy w niebezpieczeństwie“

Rozpaczliwy telegram nadszedł z Niemiec
do Warszawy

Jeden z adwokatów stołecz-
nych, p. M. otrzymał drogą o-
krężną od swego brata, zamie-
szkałego w Berlinie, telegram na
stępującej treści: „Ratujcie na-
tychmiast, jesteśmy w niebezpie-
czeństwie“.

Pozostali pasażerowie: 17-let-
ni Gabriel Wąsowicz oraz 12-
letnia Wanda Biernacka odnieś-
li ciężkie obrażenia i w stanie
beznadziejnym przewiezieni zo-
stali do szpitala. Mimo wysiłków
lekarzy nie udało się ich utrzy-
mać przy życiu.

W czasie przeprowadzonego
dochodzenia wyszło na jaw, iż
przyczyną tragicznej katastrofy
na przejeździe był brak sygna-
łów. Wąsowicz nie mógł wi-
dzieć nadjeżdżającego pociągu,
ponieważ widok na przejazd za-
słoniły mu wysokie drzewa.

Adwokat czyni obecnie stara-
nia, aby wyjednać bratu zezwo-
lenie na przyjazd do Polski.

Rozpaczliwy telegram jest wy-
mownym dowodem panujących
w Niemczech stosunków.

Wojny w tym roku nie będzie!

Skłóconej Europie grozi „żółte niebezpieczeństwo“

Tak przepowiada znany jasnowidz inż. Ossowiecki

Inżynier Ossowiecki, znany ja-
snowidz, udzielił „Dobremu Wie-
czorowi“ wywiadu. W wywiadzie
tym twierdzi:

— Nie, wojny nie będzie, sta-
nowczo twierdzą — nie będzie!
Powtarzam to z całym przekonani-
em.

— Istnieje wojna nerwów —
mówi znakomity jasnowidz po
chwilowym namyśle — wojna psy-
chiczna. Ta trwa i przeciągnie się
jeszcze jakiś czas. Ale i w tej
nam nasi przeciwnicy ustąpią.

Zwyciężymy na całej linii.
Polska — ciągnie, zapalając się
widocznie inż. Ossowiecki — od-
nosi w XX wieku drugie wielkie
historyczne zwycięstwo!

Znamienne i doniosłe dla całego
świata. Pierwszym był r. 1920. Za
trzymanie naporu hord bolszewic-
kich. Przelamanie agresji prze-
cho do Europę bolszewizmu.

Teraz przelaliśmy napór
psychiki germańskiej, pod wpły-
wem której jeszcze do niedawna
znajdowała się cała niemal Eu-
ropa.

Do momentu wygłoszenia pa-
miętnego przemówienia ministra
Becka cała Europa, niemal że
cały świat, żył od mowy do mowy
Hitlera. Od chwili przemówienia
polskiego ministra spraw zagra-
nicznych zaczęło się dziać in-
aczej.

Załamał się zgnąta rosnący na-
pór psychiki germańskiej, której
wpływem tak łatwo uległy Au-
stria, Czechosłowacja, a coraz wi-
doczniej poddawali się i inni.
Ocknęła się Europa. Kto to spo-
wodował? Twarda i zdecydowana
postawa całego narodu Polskie-
go. I co ważniejsze — zwycięstwo
to mamy do zawdzięczenia tylko
sobie.

Za tę naszą postawę cenią nas
inne rycerskie narody. Mamy
dziś, wierzę w to całkowicie,
szczyrych sojuszników.

Inż. Ossowiecki urywa na chwi-
lę. Po czym szybko dodaje:

— Włosi nigdy nie pójdą prze-
ciwko Polsce. Nas łączy z Włocha-
mi daleko silniejsze więzy niż
Włochów z Niemcami. Nas łączy
z Włochami wspólnie dla wiel-
kich spraw przelewana krew i łą-
czy religia i Watykan. Tych pię-
knych zwycięzów nie posiada Italia z
Niemcami.

— Co będzie z Gdańskiem?...
— pytam.
— Pozostanie Wolnym Mia-
stem.

Próbowano w sprawie Gdańska
zagrozić nam siłą. Zarówno ta,
jak i inne próby otrzymały i o-

trzymają zawsze należytą i zdecy-
dowaną odprawę. I to jest właśnie
nasza siła.

— Więc nie ma, zdaniem pana
powodów do zakłócenia pokoju?

— Nie, w tym roku nie.

— A w przyszłości?

— Ja mówię o tym roku. Euro-
pa zużywa tyle energii i sił bez-
produktywnie. A nie baczysz skąd
naprawdę zagraża niebezpieczeń-
stwo.

Za mało uwagi poświęca się Da-
lekiemu Wschodowi. Stamtąd nad-
ciąga burza.

Wojna na Dalekim Wschodzie
to groźne ostrzeżenie dla Euro-
py. Japończycy pójdą dalej. Będą
postępowali ku zachodowi. Pociąg
na Chińczyków. Żółta rasa coraz
bardziej zagraża rasie białej. Na-
sze tu w Europie właśnie idą z
pewnością żółtej rasie na rękę.
Żebyśmy później nie żałowali...

— A Rosja?

— Rosja nie da rady. Zostanie
zepchnięta, pochodu żółtej rasy
nie zatrzyma.

— A Rosja w stosunku do nas?

— Nie pójdzie na razie z nami,
ale nie pójdzie też w żadnym
wypadku przeciw nam...

Inż. Ossowiecki rzuca dalej
kilka swych uwag. Przerzuca tok
rozmowy na sprawy angielskie.
Podkreśla wreszcie, iż ostatnie
miesiące przyniosły nam kapital-
ną rozbudowę przemysłu, który i
nadal będzie się potężnie rozra-
stał.

Mocarna postawa Polski jest
głównym założeniem przepowie-
dni inż. Ossowieckiego.

Pokaz sił obronnych Państwa

zorganizowało Muzeum Przemysłu i Techniki

Zagadnienie obronności Państwa in-
teresuje dziś wszystkich bez wyjątku.
Nie ma takiego obywatela, który nie
interesowałby się najnowocześniejszy-
mi modelami samolotów bojowych,
dział, czołgów czy okrętów.

W PIĘCIU WITRYNACH.

W pięciu witrynach Muzeum Prze-
mysłu i Techniki w Warszawie przy
ul. Krak. Przedmieście 66 wystawio-
no wiele eksponatów, obrazujących
nasze przygotowania obronne. Każda
z wystaw poświęcona jest innemu ro-
dzajowi broni.

Oglądamy je po kolei. Pod wielkim
modelem wodnopłatowca bombowe-
go umieszczono eksponaty lotnicze.
Widzimy więc tu silnik lotniczy w ru-
chu, przekrój bomby, gablotę z foto-
gramami różnych samolotów bojo-
wych, obrotnik z karabinem maszyno-
wym i obserwatora i t.p.

„Z BAŁTYKU ZEPCHNĄC SIĘ
DAMY!“

Takie hasło czytamy na witrynie,
poświęconej naszej flocie wojennej.
Umieszczono w niej wiele tablic, obra-
zujących potęgę na morzu naszych so-
juszników Francji i Anglii, obraz bi-
twy pod Oliwą, oraz misternie wyko-
nany z najmniejszymi łożyskami mo-
del naszego potężnego kontrtorpe-
downica ORP. „Grom“.

Obok zapoznać się możemy z tablic
z siłą państw osi na morzu i znikoma

ich potęgą w porównaniu z flotą
naszych sojuszników.

PRZEMYSŁ UZBROJONY — DU-
MĄ POLSKĄ

Wystawa ta poglądowo zapozna-
je patrzających z rozwojem uzbrojenia. Ma-
my tu więc stare strzelby, broje ry-
cerzy, obok nich zaś model czołgu,
działa polowego, samochodu pancerne-
go, przekrój nowoczesnego karabinu
i t.p. Największe zaciekawienie budzi
oryginalny prototyp karabinu maszyno-
wego... z XVIII wieku!

Jeżeli chodzi o obronę przeciwlotni-
czą pokazano modele i fotografie
schronów oraz statystyki z działań w
Hiszpanii. Jak wynika z nich na za-
bicie jednego człowieka użyć trzeba
było aż 600 kg. bomb.

„PREZC Z MARNOTRAWSTWEM“

Czym są podczas wojny surowce
— wiemy dobrze wszyscy. Witryna,
poświęcona tym sprawom, jest niez-
miernie pouczająca. Cały szereg ta-
blic i napisów, nawołuje patrzących
do zbierania wszelkich odpadków ze
luznych, które bardzo mogą się przy-
dać. Dowiadujemy się, iż z bezuży-
tecznego takiego złomu śmiało można
by wyprodukować niejedną dywizjon
czołgów.

Podczas wojny przemysł będzie pra-

cował prawie bez wyjątku wyłącznie
na potrzeby Armii. Tak więc fabryka
łózek wytwarzać będzie granaty, cu-
kierków — amunicję, siatek — części
płatowców i t.p.

Wystawa ta spełnia olbrzymie za-
danie, zaznajamiając przechodnia z ca-
łością zagadnień obronnych Państwa
oraz z działalnością przemysłu, pod-
noszącego ten potencjał.

Pokaz ten trwać będzie przez parę
miesięcy, po czym wystawione ekspo-
naty zastąpione zostaną przez nowe,
ilustrujące również całą serię zaga-
dnień techniczno-wojskowych.

Zawody konne w Ciechocinku - Cieplicy

„Gwoździem“ letniego sezonu spor-
towego w Ciechocinku - Cieplicy bę-
dą bezwzględnie zawody konne, które
„Kolo Sportowe Kujawsko Mazowiec-
kie“ urządza w dniach 7, 8, 9, i 10 lip-
ca w parku zdrojowym. Zawody za-
powiadają się świetnie. Dotąd zgło-
szono 140 koni o 18 więcej niż w ro-
ku ubiegłym.

Program zawodów w całości przed-
stawia się imponująco. Szczególnie
emocjonującym momentem pierwsze-
go dnia wyścigów będzie bieg my-
śliwski młodego pokolenia, zakończony
lapaniem lisa.

W drugim dniu sobota 8 lipca —
Konkurs otwarty ciężki z 16-ma prze-
szkodami wysokości 1.3 m., ogólna su-
ma nagród tego dnia 1.200 zł. Je-
ździec cywilny który uzyska w tym
konkursie najlepsze wyniki otrzyma
Puchar Wędrowny Ziemianek.

Trzeciego dnia zawodów, niedziela
9 lipca najbardziej ciekawą konkuru-

rencją będzie Konkurs Otwarty. Szyb-
kości, 12 przeszkód wysokości oko-
ło 1,2 mtr. Ogólna suma nagród tego
konkursu wynosi również 1.2000 zł.

Prócz tego w ramach zawodów od-
będą się: Konkurs dla Pań Handica-
paa. Konkurs w skokach. Bieg od
punktu do punktu młodego pokolenia
Bieg na przelaj i t. p.

Sezon letni w Ciechocinku - Ciepli-
cy w całej pełni. Tysiące kuracjuszy
ze wszystkich dzielnic Polski nazna-
czyły sobie rozkoszne „randez-vous“
w Ciechocinku.

W związku z zawodami przewiduje
się olbrzymi zjazd okolicznego zie-
miństwa oraz liczne wydeczki z Po-
morza i Poznańskiego.

Sekretariat zawodów czynny w Cie-
chocinku hotel Millera. Sekretarz Je-
rzy Łopuchin. Urzędowanie w godzi-
nach od 9 — 12 i od 15 — 18. W dni
zawodów tylko w godzinach rannych.

Artretycy i reumatycy!

pamiętajcie

że **Cieplica Ciechocińska**

to idealny i radykalny śro-
dek na wasze schorzenia.

Wiadomości sportowe

JEDRZEJOWSKA POKONANA
LONDYN. W turnieju tenisowym o
mistrzostwo nieoficjalne świata w
Wimbledon, mistrzyni Ameryki Marb-
le pokonała mistrzynię Polski Jędrze-
jowską w 2 setach 6:1, 6:4.

SPOTKAJĄ SIĘ PIŁKARZE

LITEWCY Z POLSKIMI
KOWNO. Dzienniki litewskie dono-
szą, iż polski klub sportowy „Warta“
nadesłał list z propozycją rozegrania
z drużynami litewskimi na terenie
Litwy kilku meczów piłkarskich w
październiku. Litewskie koła sporto-
we twierdzą, iż Izba sportowa w Lit-
wie skorzysta z propozycji polskiego

klubu.

TRASA BIEGU ZE ZNICZEM

OLIMPIJSKIM

HELSINKI. Komitet olimpijski o-
głosił trasę biegu lekkoatletów, któ-
rzy niosąc znicz olimpijski przybędą
na olimpiadę, aby rozpaleniem ogni-
ska zainicjować jej otwarcie.

Trasa ta będzie przez Grecję, Buł-
garię, Jugosławię, Węgry, Polskę, Lit-
wę, Łotwę i Estonię.

Czytacie

„Świat Przygód“

Nowa „latarnia podwodna“

MOSKWA. Inżynierom sowiec-
kim udało się skonstruować no-
wą latarnię podwodną, która
znajdzie zastosowanie przy pra-
cach nurków. Świeżo skonstruo-
wana lampa elektryczna daje
bardzo silne światło pod wodą i
pali się 600 godzin. W Leningra-
dzie nurkowie sowieccy dokona-
li już pierwszych prób w zastoso-
waniu nowych lamp na dnie mor-
skim.

Narty robią tam gdzie nie ma śniegu

Największa fabryka nart w
Stanach Zjednoczonych znajdu-
je się w miasteczku Ocala w sta-
nie Florydy, którego mieszkańcy
nigdy nie widzieli śniegu.

W roku zeszłym eksport nart
z Ocala do Norwegii wynosił
100.000 par.

Tragiczna śmierć piłkarza

CHORZÓW. W stawie obok szybu
„Oskara“ w Świętochłowicach utonął
Hubert God, wybitny gracz piłkar-
ski, członek klubu sportowego
„Śląsk“ — ze Świętochłowic.
God brał udział wielokrotnie w re-
prezentacji polskiej w rozgrywkach
międzynarodowych.

Głód zajrzał w oczy sadownikom

Burze i huragany zniszczyły drzewa i owoce, a właściciele sadów ani myślą opuścić z dzierżawy

W okresie ciężkich lat kryzysu wytworzył się u nas nowy za wód rekrutujący ludzi pozbawionych pracy w swoich zawodach zbiedniałych rzemieślników, drobnych kupców i t.d. — zawód sadownika. Biedny, zubożały kra wiec, stolarz, szewc, niższy urzędnik dotknięty ostrzem redukcji, każdy kto tracił prawo do utrzymania się z pracy wykonywanej przez długie lata, zbierał w najcięższym okresie kilka set złotych, szperał po przedmieściach, albo miejscowościach pod warszawskich i wydzierżawiał sad owocowy. Spał naturalnie w takim sadzie sam i z całą rodziną, pilnował przed złodziejami, pracował od rana do nocy, za dnia wynosił owoce na rynek, sprzedawał i w ten sposób zarabiał w ciągu letnich przynajmniej miesięcy na życie, a na zimę zostało mu trochę przecho wywanych owoców, które po do brej cenie sprzedawał w okresie Bożego Narodzenia.

Dzierżawcy sadów, czyli jak ich popularnie nazywają, sadownicy, nie porzucili swych nowych zawodów nawet obecnie gdy kryzys szczęśliwie minął i o pracę łatwiej jest niż naprzykład pięć lat temu.

W roku bieżącym niestety dotknęła sadowników naszych na terenie całej Polski straszliwa klęska burz. Huraganowe wiatry i gradobicie pozbawiło ich nie tylko przypuszczalnych zarobków na jakie liczyli w ciągu całej wiosny, ale co więcej poddało w wątpliwość fakt, czy

w ogóle uda im się zebrać z pro wrotem drobnymi groszakami przynajmniej to, co wyłożyli właścicielom sadów tytułem dzierżawy.

— Wszystkie owoce wcześniejsze — skarżą się sami — jak jabłka t. zw. papierówki, gruszki pomarańczowe, wczesne śliwki, na których normalnie najwięcej się zarabiano uległy całkowi temu zniszczeniu. Ostatnie huragany, jakie przeszły nad całym krajem strząsnęły wszystkie z wiązki owoców, łamiąc niekiedy całe drzewa i obrywając gałęzie. W niektórych miejscowościach wyniszczyło naprzykład doszczętnie krzewy malinowe, w innych stłukło na miazgę truskawki. Stąd też na rynku już tak szalenie podskoczyły na te owoce ceny.

— W takim razie nie panowie nie tracicie — czynimy uwagę, — bo jeśli owoców będzie mniej to drożej je sprzedacie i zysk mniej więcej zrównoważy się?...

— Niestety! — odpowiadają — Wszyscy prawie tak rozumują, ale rozumują błędnie. Owoce będą istotnie o wiele droższe, ale nie nasze, tylko te, które będą sprowadzane. Bo naszych owoców w ogóle nie będzie! Sprawy te usiłowaliśmy przedstawić we właściwym świetle naszym właścicielom sadów, lecz niestety nie odniosło to żadnego skutku. Na prośby nasze, aby przynajmniej w części zwrócili nam opłaconą z góry dzierżawę odpowiadają wzruszeniem ra-

mion i oświadczeniem: „To już nie nasza wina, proszę panów! Gdyby drzewa obrodziły ponad miarę jaką sobie obliczaliśmy, to nie dopłacilibyście do dzierżawy!”

Sytuacja sadowników w takich warunkach staje się rzeczywiście niesłychanie ciężka. Licząc tylko same sady w województwie warszawskim, kilka ty-

sięcy rodzin dotkniętych została pośrednio klęską nieurodzajów, a pośrednio kto wie czy nie klęską głodu. W najlepszym wypadku wszyscy ci ludzie, nie chcąc umierać z głodu, przejdą swoje skromne „żelazne kapitały”, którymi operowali kaźdej wiosny, wydzierżawiając za nie... nadzieję uczciwego zarobku.

W kłębach dymu i nieznośnym żarze Fatalne warunki pracy warsztatowców PKP

Redakcję naszą odwiedziła znów gromadka znajomych nam już pracowników parowozowni PKP.

— Przyszliśmy podziękować za „już” i prosimy o „jeszcze” — zagaja miły pan w średnim wieku, o sumiastym wąsie.

— Nie ma za co dziękować — odpowiadamy. — Nasza Redakcja uważa za swój obowiązek bronienie pokrzywdzonych ludzi pracy i obowiązek ten stara się wypełnić.

— Jednak nasi koledzy czują dla Panów naprawdę wdzięczność. Rano niecierpliwie przeczucamy świeży numer, szukając wiadomości o bolączkach pracowniczych.

— Mają panowie coś nowego na sercu? — zapytujemy.

— Zgadł pan, redaktorze — uśmiechają się zadowoleni z ułatwienia w rozmowie. — Rzecz przedstawia się następująco. Opisana przez Panów sprawa zapłaty za pracę nocną nie wyczerpuje listy naszych bolączek. Nie są to nawet sprawy zarobków. Dręczą nas również inne rzeczy. A więc przede wszystkim warunki higieniczne. Tak np. gdy na halę warsztatową wtaczane są wozy i przystępujemy do ich rozbiórki, tumany kurzu unoszą się w powietrzu, drażniąc niemi-

łosiernie płuca i wzrok. A przecież nie trudno było by tego uniknąć, gdyby wozy poprzednio były starannie wymyte.

— Ja jestem kowalem — wtraca inny z przybyłych warsztatowców kolejowych i może opowiedzieć jak bardzo cierpimy my, kowale, wskutek niedość higienicznych warunków pracy. W hali rozmieszczone są piece do grzania grubych kawałów żelaza jeden obok drugiego. Bije od nich taki żar, że trudno wytrzymać, zwłaszcza podczas letnich upałów.

— Poza tym fatalnie odbija się na naszym zdrowiu brak wszelkich urządzeń wentylacyjnych. Są wprawdzie w dachu małe okienka, ale nie mają one żadnego wpływu na oczyszczenie powietrza. Gdy w ogniskach nagrzewamy części wozów kolejowych malowane olejno, sma-

rowane, zabrudzone itd., duszą nas kłęby żrącego, cuchnącego dymu, który zupełnie przesłania pole widzenia. Próbuje się otwieraniem drzwi na przestrzał, ale prócz reumatyzmu wskutek przeciągów, nic na tym nie zyskujemy.

— Na dobitkę — odzywa się milczący dotychczas trzeci z naszych gości — już osiem miesięcy czekamy na wydanie nam ubrań ochronnych, chociaż opłatę za nie dawno nam potrącono. Nie dość widocznie, że ubrania takie przydziela się nam zaledwie raz na dwa lata, trzeba jeszcze czekać po 8 — 10 miesięcy po terminie.

Takie to skargi i żale snują przed nami pracownicy warsztatowi parowozowni PKP. Sądzi- my, że władze kolejowe powinny bliżej wniknąć w ciężkie warunki pracy tych ludzi. Udoskonalenie taboru kolejowego i od- dawanie do dyspozycji podró- żnych coraz bardziej komforto- wych urządzeń kolejowych jest słuszną ambicją naszych kole- i. Czy, jednak, część owego postę- pu technicznego nie powinna przypaść w udziale również pra- cownikom PKP, w postaci bar- dziej nowoczesnych warunków pracy?

Dyr. Klott na konferencjach w Łodzi

Od kilku dni wobec wygaśnięcia dotychczasowego orzeczenia trwa w łódzkim przemyśle włókienniczym stan bezumowny.

W związku z powyższym przybyła do Łodzi dyr. Klott, który zbada całokształt sytuacji i odbędzie szereg konferencji z przedstawicielami związków zawodowych i organizacji przemysłowych, po czym obie strony odbędą wspólną konferencję.

W wypadku gdyby nie osiągnięto porozumienia, powołana zostanie nadzwyczajna komisja rozjemcza, która wyda orzeczenie zastępujące układ zbiorowy na przeciąg jednego roku. Dyr. Klott odbędzie również konferencję z przedstawicielami majstrów i związków przemysłowych w sprawie zawarcia układu zbiorowego.

Ogrodnicy mają kłopoty z przerabianiem płotów na przewienne

Związek Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych zwrócił się z memoriałem do Pana Premiera i Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, w którym prosi o wydanie zalecenia, aby władze administracyjne przy wprowadzaniu w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 maja 1938 r. o sposobie ogradzania posiadłości i działek nie występowały zbyt rygorystycznie, gdyż grozi to zniszczeniem kultur ogrodniczych.

Władze administracyjne bowiem, wprowadzając w życie powyższe rozporządzenie, dotyczące zastąpienia murów i parkanów zwartych przez ogrodzenia z siatki lub sztachet metalowych i drewnianych — przewiennych, nie zwracając uwagi na to, że na parkanach i murach są bardzo cenne rozpięte cenne egzemplarze brzo- skwinia, moreli które pozbawione osłony i oparcia stałego mogą ulec zniszczeniu.

EMOLLIN ziołowa galareta PRZECZYSZCZAJĄCA.
APTEKA MAZOWIECKA — WARSZAWA, MAZOWIECKA 10

Nie dopuścić do zniszczenia toru

Dzielny maszynista usunął niebezpieczeństwo z narażeniem życia

Na torze kolejowym w pobliżu stacji Rozwadów zapalił się jeden z wagonów towarowych, naładowanych drzewem. Przyczyną wybuchu ognia była iskra z komina parowozu.

Nim zdołano się zorientować, w ogniu stały już trzy wagony. Po ugaszeniu płomieni odczepiono palący się wagon, którego nie można było ugasić i pozosta-

wiono go na torze, po czym reszta składu odjechała do Rudnika. Odstawiwszy pociąg na stację, maszynista powrócił po palący się wagon. Sytuacja była bardzo groźna, ponieważ na miejsce pożaru nie mogła przyjechać straż ogniowa. Po za tym tor w tym miejscu jest pojedynczy i w razie spalania się podkładów ruch zostałby zahamowany na dłuż-

szy przeciąg czasu.

Dzielny maszynista z narażeniem własnego życia usunął jednak niebezpieczeństwo. Nie zważając na szalejące płomienie do czeplił on po wielu wysiłkach płonący wagon do parowozu po czym odtransportował go na stację w Rudniku, gdzie straż ogniowa ugasiła w krótkim czasie płomienie.

Spółdzielnie chałupnicze zdobędą kredyt

o ile wykażą się przynajmniej poważnymi zamówieniami

Sprawa udzielania przez czynniki rządowe kredytów dla chałupników wszystkich gałęzi rzemiosła, którzy tworzą organizacje spółdzielcze dla wspólnego zbytu przez siebie samych wyprodukowanego towaru, znalazła wyjaśnienie w rozmowach, jakie specjalnie na ten temat przeprowadziliśmy z członkami komisji chałupniczej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Na ostatnio odbytym zjeździe delegatów spółdzielni rzemieślniczych w Warszawie powstał zarzut, że komisja kwalifikacyjna odrzuca podania o kredyt dla tych wszystkich spółdzielni rzemieślniczych, w któ-

rych są chałupnicy — oświadcza- ją nasi informatorzy. — Zarzut to w pewnej mierze słuszny, aczkolwiek niekompletny. Kredytów bowiem odmawia się nie spółdzielniom chałupniczym, ale spółdzielniom słabym, nie gwarantującym mimo udzielonej pożyczki właściwego rozwoju. Spółdzielni rzemieślniczej nie wystarczy otworzyć, aby egzystowała sama przez się, siłą nadanego jej rozmachu, trzeba do tego mieć gwarancję, że nie tylko finansowo, ale nade wszystko organizacyjnie spółdzielnia będzie organizacją kompletną, zabezpieczającą jej trwałość. Kwestia, czy ma to być spółdzielnia chałupnicza czy rzemieślnicza nie odgrywa tu żadnej roli.

— W takim razie — pozwalamy sobie zauważyć — spełnia się smutne przysłowie, że „bitego trzeba dobić”. Bo przecież i tak już słaby zarówno finansowo, jak i organizacyjnie chałupnik zamiast uzyskać pomoc, na jaką oczekuje, jest kompletnie likwidowany?

— Niel — brzmi odpowiedź. — Tak to istotnie wyglądać może że pozornie, ale tak nie jest! Faktem jest niewątpliwym, że pieniądze lokowane muszą być w pewnych instytucjach, bo to są pieniądze publiczne. Muszą one być gwarantowane, że stworzą ludziom warsztaty pracy, bo takie

jest ich przeznaczenie. Z drugiej jednak strony, aby właśnie słabych organizmów nie likwidować całkowicie wysuwamy obecnie, w rodzaju furtyki, warunków następujący:

Nawet słabe finansowo spółdzielnie będą mogły uzyskać po- trzebny im kredyt i potrzebne za- siłki, o ile zgóry postarają się o zamówienia, które będą gwarantowały ich rozwój.

To ostatnie zarządzanie naj- zupełnie słuszne, powinno w du- żej mierze dopomóc w rozwoju spółdzielni chałupniczych. Oczywiście takich spółdzielni, które będą miały przed sobą przysz- łość.

Nowe książki

J. Szymański: „Poglądy”
J. Sniadeckiego na sprawę alkoholizmu

W związku ze stułeczną rocznicą śmierci wielkiego uczonego ukazała się broszura Jana Szymańskiego p. t.: „Poglądy Jędrzeja Sniadeckiego na sprawę alkoholizmu”.
Mamy tu obraz stosunku Sniadeckiego do palącego zagadnienia alkoholizmu. Sniadecki jako jeden z pierwszych zwrócił uwagę na szczególną szkodliwość alkoholu dla dzieci i młodzieży. Poglądy jego są bardzo interesujące i całkowicie aktualne.
Broszurę wydało Tow. „Trzeźwość” Warszawa, Oboźna 4.

Książę Jusupow dopadł trupa i począł go okładać razem z gumowej laski. Ku przerażeniu wszystkich z ust Rasputina wyrwało się raz jeszcze westchnienie, powieki otworzyły się, po czym opadły na zawsze.

Służba otoczyła rozwydrzonego księcia, który mial się z niezwykłą mocą...

Broniąc się gumową laską nie szczędził razów i swej służbie. W końcu udało się go jednak oderwać od trupa.

— Felksie, co się z panem dzieje... Niech się pan uspokoi...

Książę Jusupow wciąż jednak walczył z nimi, i histerycznym, zdziwionym głosem wołał:

— On żyje jeszcze! Muszę go zamordować... Żyje jeszcze...

— Nie, on już nie żyje...

— Powiadam, że on żyje jeszcze.

— Ależ nie, co się z panem dzieje?

I nagle wyczerpany wysiłkiem, przeżyciami, wstrząsem nerwowym upadł książę bez sił: służba zaczęła go cucić.

Puryszkiewicz rozkazał jednemu ze służących:

— Proszę przynieść jakieś grubsze płótno i sznury. I to prędzej.

Gdy zaś rozkaz Puryszkiewicza wykonano, ten rozkazał:

— Owinąć to ciało od stóp do głowy i związać sznurami...

Puryszkiewicz nie wypowiedział głośno swych myśli, a jednak kierowała nim zapobiegliwość:

— Jeśli ten żyje jeszcze, nie będzie mógł teraz uciec!

Mimo woli był jednak teraz pod wrażeniem księcia Jusupowa i zaczął wierzyć, że w Rasputinie pakuje jakaś nadludzka, szatańska moc.

To nie jest zwykły człowiek, posiada na pewno nadprzyrodzone cechy.

W czasie, gdy część służby opiekowała się omdlałym księciem, inni zaś zawijali w płótno ostygłe już ciało Rasputina rozległ się dzwonek u drzwi wejściowych pałacu.

Puryszkiewicz sądził w pierwszej chwili, że to powracają jego towarzysze.

Ale wnet przybył sługa, który udał się, aby otworzyć bramę i oświadczył, że to policjant. Puryszkiewicz zadrżał ze strachu.

Stało się więc to czego chciał za wszelką cenę uniknąć.

— Czego chce ten policjant? — zapytał Puryszkiewicz.

— Pragnie dowiedzieć się, co to była za strzelanina...

— Ach, tak...

— Policjant czeka. Nie wiem, co mu mam odpowiedzieć...

Puryszkiewicz namyślał się.

Co prawda liczył się z taką ewentualnością. Gdy raz po raz strzelał w ogrodzie do Rasputina, wiedział, że strzały rozlegają się na ulicy.

— Zaraz wyjdę do niego — oświadczył Puryszkiewicz i wyszedł z piwnicy.

Książę wracał powoli do siebie.

W gabinecie księcia zastał Puryszkiewicz przodownika policji z sąsiedniego komisariatu, który znajdował się naprzeciwko pałacu.

Widząc Puryszkiewicza wyprostował się policjant jak struna i zaszalował z szacunkiem. To dodało Puryszkiewiczowi odwagi.

— O co chodzi? — zapytał pewnym siebie głosem.

— Przybyłem, żeby poinformować się, co tu zaszło...

— Cóż miało zajść? — odrzekł z głupia frant Puryszkiewicz.

Czy można było lepiej to przeprowadzić, niż to zrobiła? A mimo to Bronka była pełna niepokoju. Lękała ją wrzawa, jak powstała w okół całej tej sprawy, lękała się wzmianek w gazetach. Obawiała się, aby na skutek wrzawy, jaką wywołało uwięzienie Bartosza, Tokarska nie przeraziła się swojego czynu i nie wygadała czegoś niepotrzebnego.

Wszystkie gazety wiele miejsca poświęcały tej sprawie... Była ona jedynym tematem dnia i powszechnie przypuszczano, że będzie to proces, który będzie obfitował w wiele sensacyjnych momentów.

Czy taka Tokarska nie może czasem mieć skrupułów?... Kobieta ta chyba teraz z pewnością domyśla się, że Helena jak i Bartosz są niewinni. A chcąc stłumić wyrzuty sumienia, może udać się do sędziego śledczego, cofnąć wszystkie swoje poprzednie zeznania i opowiedzieć, jak sprawa przedstawia się w istocie.

Tokarska wie o wszystkim i z tego względu jest bardzo niebezpieczna.

Na skutek niepokoju, jaki ją trawił, Bronka nie mogła spać po nocach. Bała się obecnie Tokarskiej więcej, niż dawniej Gusty, pomimo że Tokarska, nie szantażowała jej; pomimo, że nie żądała, aby płaciła jej więcej niż pięćdziesiąt złotych tygodniowo, jak to jej Bronka przyrzekła.

Poza tym Bronka obawiała się, ażeby Tokarska nie załamała się podczas procesu. Wiedziała, że obrońca Heleny zalicza się do najlepszych adwokatów w kraju, że jest mistrzem w przypieraniu do muru świadków. Nieodświadczona Tokarska może na procesie gmatwać się w zeznaniach i może się przerazić ataku, jaki przypuści na nią obrońca Heleny.

Wystarczy przecież jedno nierozważne słowo, a cała afera wyjdzie na jaw. Czy Tokarska zdoła odeprzeć ataki tak doskonałego adwokata?

I podczas bezsennych nocy, gdy Bronka leżała obok śpiącego snem sprawiedliwego Jarockiego, umysł jej gorączkowo pracował; szukała wyjścia z sytuacji. I oto pewnej nocy zrodziła się w jej umyśle myśl, której sama się przeraziła.

Ale myśli tej bała się tylko w pierwszej chwili. Gdy dłużej się nad tym zastanawiała, doszła do wniosku, że przede wszystkim nie ma innego wyjścia. Następnie że nie jest to takie straszne, jeśli weźmie się pod uwagę to wszystko, co już uczyniła dla ratowania swojej pozycji. Po trzecie wprowadzenie w życie tego planu będzie służyło za jeszcze jeden dowód przeciwko Bartoszewi i Helenie.

Tak, nie miała innego wyjścia, jak zamknąć Tokarskiej usta na zawsze. Istnieje już przecież protokół jej zeznań. Martwym zaś bardzo często wierzy się bardziej, niż żywym.

Okoliczność, że świadek ten wyzionął ducha, będzie wielkim ciosem dla obrony. W mowie oskarżycielskiej prokurator będzie mógł wspomnieć, że ludzie ze świata podziemnego, z którymi Helena stała w kontakcie „sprzątnęli” niebezpiecznego świadka.

— Przesłano mnie z komisariatu abym dowiedział się, co tu była za strzelanina...

— Ach, tak... — stanął Puryszkiewicz zakłopotany.

— Muszę służyć w cyrkule raport...

— Ach, tak...

Puryszkiewicz namyślał się chwilę, co ma odrzec. I nagle zwrócił się do policjanta innym, przyjaznym tonem:

— Słuchajcie moi drodzy

— Słucham...

— Znacie mnie?

— Tak jest. Oczywiście!

— Na pewno...

— Ależ oczywiście...

— Powiedźcie więc, jak się nazywam?

— Kto pana nie znał Członek państwowej dumy (parlamentu), Władimir Pawłowicz Puryszkiewicz...

— Tak jest, we własnej osobie — odrzekł Puryszkiewicz z uśmiechem na ustach. — Wobec tego, powiedźcie mi...

— Słucham — spogląda ze zdziwieniem policjant na Puryszkiewicza, zaskoczony tak przyjaznym tonem.

— Chciałem was zapytać, czy kochacie batiuszkę — cara? — odezwał się dalej Puryszkiewicz.

— Ależ, oczywiście — wyprostował się policjant jak struna. — Za batiuszkę — caria oddam życie...

— Świetnie, tak powinien właśnie mówić syn Rosji... No, i powiedz mi jeszcze jedno...

— Słucham, — dziwi się policjant rozmowie.

— Chciałbyś zapewne, aby wojna zakończyła się zwycięstwem Rosji nad Niemcami, prawda?

— Oczywiście, bardzo chciałbym tego... — nie rozumie jeszcze policjant pytania Puryszkiewicza.

Ale Puryszkiewicz przystąpił w końcu do meritum sprawy:

— Słyszeliście coś nie coś o Rasputinie?

— Słyszałem, wasze prowschoditelstwo...

— A cóżś słyszał...

— No, to co się mówi... — jest policjant zakłopotany, nie wiedząc czy o nim mówić dobrze, czy też źle. — Ludzie różnie opowiadają...

— A czy wiesz o tym, że Rasputin jest agentem niemieckim, który chce naszą ojczyznę sprzedać Niemcom?

Teraz już policjant zdecydował się, jak ma mówić o Rasputinie, to też pewnym siebie głosem powiedział:

— Słyszałem coś o tym... Pisma piszą, ale bardzo przepraszam...

Ale Puryszkiewicz przerwał mu. Postanowił powiedzieć temu policjantowi całą prawdę i uczynić go współnikiem zamachu...

(Dalszy ciąg jutro).

Jerzy Marten

TAJEMNICA BALU MASKOWEGO

Powieść ze współczesnego życia
wielkomińskiego

Bronka Zatorska, która kochała się do szaleństwa w dyrektorze wielkiego banku, Romanie Jarockim, postanowiła go zdobyć, pomimo, że był żonaty i kochał żonę i w tym celu nawiązała kontakt z bandą przestępców. Banda w podstępny sposób zwała Helenę Jarocką, wywiozła ją do Argentyny i sprzedała do domu publicznego. Helena zdołała stamtąd zbiec i po wielu przygodach wróciła do Polski. Jarockiego zaś usiłowała Bronka i zamieszkała u niego.

Jarocki był przekonany, że żona rzeczywiście go porzuciła, to też gdy Helena po powrocie do Warszawy zjechała do siebie, wyrzucił ją. Zrozpaczona postanowiła popełnić samobójstwo. Przeszkodził jej w tym powieściopisarz Bartosz, który, będąc wdowcem, powierzył jej opiekę nad swoim dzieckiem.

Bronka, która obawiała się, że Helena mimo wszystko zabierze jej Jarockiego, poeciła bandzie usunąć rywalek. Banda otruła dziecko Bartosza, a następnie oskarżyła o to Helenę, która aresztowana. Jeden tylko Bartosz wierzył, iż Helena jest niewinna i starał się tego dowieść. Gdy Bronka dowiedziała się o tym, postanowiła go unieszkodliwić i nakłoniła bezrobotną Wandę Tokarską do napisania listu do urzędu śledczego, w którym podawała, że jakoby Bartosz upiwszy się, wygadał się przed nią, że poecił Helenie zabić swoje dziecko.

Bartosza aresztowano i cała prasa poświęcała wiele miejsca sprawie uwięzienia głośnego powieściopisarza.

Inna znów gazeta pisała, że proces dzieciobójczyni, Heleny Jarockiej, ujawnił wiele szczegółów z życia tak zwanej wyższej sfery społeczeństwa.

„Zona dyrektora banku popełniała jedno przestępstwo za drugim — pisała ta gazeta. — Porzuciła męża, porzuciła dziecko i uciekła z przyjacielem, który pochodzi ze świata podziemnego”.

Ale widocznie było jej jeszcze mało ofiar, ponieważ wdarda się w ciche, spokojne życie powieściopisarza, Stefana Bartosza i zwichnęła je. Wszystkie dowody przemawiają przeciwko tej kobiecie. Sąd bezwzględnie stwierdzi jej winę”.

Z mieszanymi uczuciami — z uczuciem radości i lęku — czytała Bronka te wzmianki w gazetach. Z jednej strony cieszyła się, że jej plan całkowicie się udał: Człowiek, który mógł być dla niej niebezpieczny, dostał się do więzienia. Jedyny człowiek, który czynił wszystko, co leżało w jego mocy, aby wykazać, że Helena jest niewinna, znajdował się obecnie za kratami.

Bronka zdawała sobie sprawę że sama musi wprowadzić w życie ten plan. Nie może poruczyć załatwienia tej sprawy komuś innemu, ponieważ wówczas znów istniałby świadek, wiedzący o jej przestępczej działalności.

Myśl, że musi zgładzić tę niewinną kobietę, przerażała ją nawet nieco. Ale w końcu zdecydowała się na to i opracowała następujący plan:

Napisze liścik do Tokarskiej i zakomunikuje jej, że musi się z nią zobaczyć w bardzo pilnej sprawie. Wyjędzie z nią za miasto w jakąś zalesioną okolicę i tam strzeli do niej zniemacka.

Podobnie jak każdy przestępca, Bronka przypuszczała, że nikt jej nie zobaczy, że dochodzenie w sprawie tego zabójstwa z pewnością pójdzie po linii, jakoby Tokarską zgładzili ludzie, którzy są zainteresowani w tym, aby wykazać, że Bartosz i Helena są niewinni.

zabił moje dziecko? Dyrektor Jarocki!

Bronka zabrała się już do pisania listu, ale nagle zatelefonowała Tokarska.

Muszę się z łaskawą panią koniecznie zobaczyć — rzekła Tokarska przez telefon lekko drżącym głosem.

— Co się stało? — zapytała Bronka.

— Nie mogę mówić o tym telefonicznie. Jeśli to możliwe, to chciałabym zobaczyć się z panią jeszcze dzisiaj.

— Nie, dziś to niemożliwe — odparła Bronka, która nie była jeszcze przygotowana do czekającej jej „operacji”.

Nie kupiła jeszcze rewolweru, a zdobycie broni nie było łatwą rzeczą. Bała się zaś korzystać z rewolweru Jarockiego. W toku dochodzeń w sprawie zabójstwa kolosalną rolę gra zawsze kaliber kuli, oraz stwierdzenie, czy pasuje ona do danego rewolweru.

— A więc kiedy mogę się zobaczyć z łaskawą panią?

— Nie wcześniej, niż pojutrze...

— Och, to strasznie późno!... Nie mogę tak długo czekać...

— Co się stało? — zapytała już Bronka głosem, w którym wyczuwało się nutę niepokoju.

— Już powiedziałam łaskawej pani, że nie mogę o tym mówić przez telefon.

— Nie mogę się z panią zobaczyć wcześniej, niż pojutrze. Musi pani mieć cierpliwość.

— A więc trudno, — rzekła Tokarska z rezygnacją.

— Gdzie się zobaczymy?

Bronka zastanawiała się przez chwilę, a następnie odparła:

— Niech pani czeka na mnie o godzinie dziesiątej rano przed Dworcem Wschodnim.

— Przed Dworcem Wschodnim? — zapytała zdumiona Tokarska.

— Tak, ponieważ muszę z panią pojechać do Rembertowa, aby załatwić tam pewną sprawę, która również i dla pani jest ważna... — oświadczyła Bronka.

(Dalszy ciąg jutro).

Lud osiadły na „psiochach“ kurpiowskich

czynem manifestuje swe gorące przywiązanie do Ojczyzny

W niezbyt wielkiej odległości od stolicy rozciąga się lasami i „psiochami“ obficie pokryta ziemia kurpiowska.

Wjeżdżamy w nią tuż za Ostrołękę. Za szybami samochodu mijają naprzemian to zagajnik, to las, to wydmy sypkiego, białego piasku, Bóg wie, jakimi wiatrami tu naniesionego.

Linia graniczna, oddzielająca Polskę od terenu Prus Wschodnich, nie dzieli jednak naprawdę tych ziem. Iz tej iz tamtej strony mieszkają na niej od wieków Kurpiowie, takim samym polskim językiem mówiący. Polskie to ziemię od wieków i polski na nich lud, szczerze i serdecznie do prawdziwej swej Ojczyzny przywiązany. Gdzie, jak nie w lasach kurpiowskich, w czasie Potopu trup szwedzkich najęźdźców padał gęstym wałem pod ogniem rusznic Kurpiów.

Sztuczna linia graniczna, oddzielająca od Rzeczypospolitej szmat rdzennych Jej ziem, najbardziej wymownym jest przykładem niesprawiedliwości dziejowej.

Biednie tu i ubogo. Niskie, maleńkie chatki, zrzadka rozsiane w lasach, twarde jednak i nieustępliwy lud zamieszkuje. Bo jakim mógłby on być? Ciężka praca nad wydarciem niewdzięcznej, lichej ziemi kawałka czarnego chleba za hartowała Kurpia. Murem siedzi on na ojcowiznie z uporem borykając się z ciężką dolą. A jednak próżno starać się o wyszukanie na całym terenie Rzeczypospolitej lepszych obywateli - patriotów. Choć bieda zagląda przez maleńkie okienka chat kurpiowskich i cały rok bezmała stuka do niskich,

wysokim progiem odgradzonych drzwi, Kurp nie tylko słowem, ale przede wszystkim czynem manifestuje synowskie swe do Ojczyzny przywiązanie. Dowodem tego była piękna uroczystość przekazania Armii na rynku w Myszynie trzech ręcznych karabinów maszynowych, zakupionych ze składek tutejszej ludności.

— Przekazujemy je naszej ukochanej Armii — powiedzieli ofiarodawcy, — aby pokazały najęźdźcy z zachodu, że Kurp był, jest i na wieki Polakiem, wiernym swej prawdziwej Ojczyźnie zostanie.

Jeżeli już mowa o ziemi kurpiowskiej, nie można pominąć swego jej piękna i regionalnych zwyczajów ludności.

Większość mieszkańców stolicy i innych miast Polski, nie wie nic o tym, że na Kurpiach zachowały się do dziś dnia jedne z najpiękniejszych strojów ludowych. śmiało powiedzieć można, że nie ustępują one w niczym barwnym pasiakom łowickim, guńkom i cyfrowanym portkom góralski, czy też haftom huculskim lub pięknym strojom krakowskim.

A tańce Kurpiów? Ile swoistego uroku kryje w sobie taki np. „powolniak“, „goniony“, „stara baba“, „zajączek“! Barwne te stroje, tańce i obrzędy podziwialiśmy w Myszynie, pokazane nam w sali parafialnej.

Aby złożyć świadectwo prawdziwe, zaznaczyć tu trzeba, że utrzymanie się tych pięknych zwyczajów jest w pierwszym rzędzie zasługą wikarego parafii myszyńskiej ks. mgr. Kłoskowskiego. Prócz serdecznej opieki, której nie skąpi on swym ukochanym para-

fianom, znajdują oni w osobie ks. mgr. Kłoskowskiego najbardziej oddanego rzecznika wszystkiego, co kurpiowskie.

Brak czasu nie pozwolił nam na dokładne zwiedzenie plebanii, gdzie urządził sobie ks. wikary prawdziwe kurpiowskie muzeum. Czego w nim nie ma! Piękne meble kurpiowskie, wycinanki misterne, przepiękne pisanki, przyrodzone figury świętych (t. zw. tu

„świętki“) z niebywałym artystem w drzewie przez rzeźbiarzy z Bożej łaski wycięte kozikiem, wstęgi, panięnskie „czółka“, obrázky.

Działalność ks. Kłoskowskiego posiada olbrzymie znaczenie. Tylko takim ofiarnym, bezinteresownym działaczom, jak on, zawdzięczać możemy, że piękne obrzędy regionalne tu i tam jeszcze się przechowały.

BALSAMICZNA
SÓL
DO
NÓG

GASECKIEGO
(Z KOGUTKIEM)
AGEPIN
usuwa ból, pęcznienie, nabrzmienie nóg, zmiękca odciski, które po tel kąpielach dają się usunąć nawet paznokciom. Przepis użycia na opakowaniu.

Pojedynek lorda Perth z Goebbelsem w eterze Cele angielskiego ministerstwa

63-letni lord Perth, który jako sir Erick Drumond był przez 14 lat generalnym sekretarzem Ligi Narodów, a następnie brytyjskim ambasadorem w Rzymie, został jak wiadomo z depezy, mianowany kierownikiem nowo utworzonego angielskiego ministerstwa propagandy. Formalnie resort ten nie będzie nazywał się ministerstwem, a lord Perth nie będzie nosił tytułu ministra.

W praktyce zaś skromny „wydział prasowy“ przy Foreign Office — tak nazywa się ten resort oficjalnie — przekroczy w wpływach i działalności osławione ministerstwo propagandy Goebbelsa.

Dlaczego Anglia dopiero teraz utworzyła to ministerstwo, pod-

nięcia przez Trzecią Rzeszę Czechosłowacji, liczył się z możliwością załatwienia wszystkich sporów kwestii na drodze pokojowej; liczył się z możliwością osiągnięcia porozumienia z Włochami i Niemcami.

Stało się jednak inaczej. Anglia całkowicie więc zmieniła swoją politykę. I właśnie utworzenie tego nowego urzędu, który w czasie wojny będzie oficjalnie nosił miano ministerstwa propagandy, wskazuje, że Anglia kroczy konsekwentnie po nowoobranej drodze i że nie dojdzie już do drugiego Monachium.

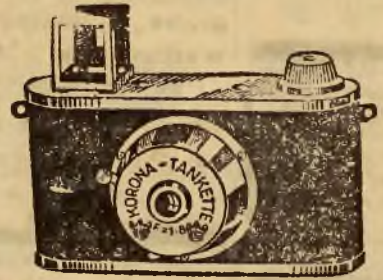
Najgłośniejszym żądaniem nowo utworzonego ministerstwa jest prowadzenie propagandy przez radio. Od pewnego czasu radiostacje angielskie nadają audycje w obcych językach, a szczególnie w niemieckim. Audycje te działy bardzo wiele. Ludność niemiecka, która może tylko czytać prasę kontrolowaną przez Goebbelsa i

nie może z niej się dowiedzieć, co świat myśli o Niemcach, jak wyglądają siły Trzeciej Rzeszy i co czeka Hitlera, gdy sprowokuje wojnę światową, dowiedziała się dzięki tym audycjom całej, gorzkiej prawdy.

W odpowiedzi na te audycje Niemcy i Włochy rozpetęły na faldach eteru zacieklą antyangielską kampanię. Ale Anglia jej się nie boi. W Anglii bowiem istnieje całkowita swoboda prasowa. Dzięki temu Angliacy są doskonale poinformowani o tym, co się dzieje na świecie i nie dadzą się wziąć na lep tej propagandy.

Obecnie lord Perth oceniwszy znaczenie audycji radiowych nadawanych w obcych językach zamierza rozszerzyć ich zakres. Prawdopodobnie Goebbels nie zostanie mu dłużny w opowiedzi w eterze. Wybuchnie zacięta walka Perth — Goebbels. Wszystko przemawia za tym, że z walki tej zwycięsko wyjdzie Anglia.

Uwaga!!! Aparat dla wszystkich

Korona - Tankette
Nowy doskonały model 1939 r.
Do nabycia we wszystkich fotokioskach.

Krzyż chrześcijański z roku 79-go odnaleziono pod warstwą lawy w Herkulanum

W Herkulanum, zasypałym przez lawinę i popiół z Wezuwiusza w r. 79 po Nar. Chrystusa dokonano ciekawego odkrycia.

Na ścianie małego pokoju, położonego na górnym piętrze jednego z najpiękniejszych gmachów mieszkalnych — tzw. „domu dwuchsetleci“ — owej prastarej siedziby wyrafinowanych

patrycjuszów rzymskich, pokrytej w roku 79 po n. Chr. grubą warstwą zmieszanej z lawą błota wskutek pamiętnego wybuchu Wezuwiusza i rozkopywanego z przerwami od roku 1719, odkryty został wyciśnięty w stiuku i czworobokiem obrysowany dość duży (60X45 cm) nierównomierny krzyż łaciński.

Fakt ten, którego doniosłość kulturalna jest aż nazbyt oczywista, uważany być może jako najbardziej przekonujący dowód, że już wtedy zarówno w Herkulanum, jak prawdopodobnie w pobliskiej Pompei i Stabii, miastach, które tej samej wówczas uległy katastrofie, wiarę chrystusową silnie już zapuściła korzenie.

Zaznaczyć należy, że obok krzyża znaleziono zwęglony odczywiście, ale obecnie całkowicie zrekonstruowany kłęcznik.

Ten smutny pan

biegnie po „WESOŁE WIADOMOSCI“, które zapomniał kupić. Ten smutny pan za chwilę będzie się śmiał wesół, gdyż „WESOŁE WIADOMOSCI“ działają rozweslająco. Cena 10 gr. Do nabycia wszędzie.

UŻYWAJ TYLKO
„OLLA“
GUM...

„Naprawiacz ludzkich twarzy“

Jedyny w swoim rodzaju salon kosmetyczny

W jednej z wąskich uliczek Wiednia, w niepozornym domu mieści się jedyny w swoim rodzaju instytut kosmetyczny. Gdy przekracza się próg, widzi się różnego rodzaju części ciała, jak nosy, uszy, palce u rąk itd., które do złudzenia przypominają prawdziwe części ludzkiego ciała.

Właścicielem instytutu kosmetycznego jest rzeźbiarz Teo Hennig, którego celem jest zastępowanie zniszczonych przez chorobę, lub jakiś nieszczęśliwy wypadek części ciała częściami wyprodukowanymi przez niego, ze specjalnego materiału.

Sposób produkowania tego materiału, który otacza wielką tajemnicą uzyskał od swojego ojca dr. Karola Henninga. Dr Hennig pracował przez wiele lat w szpitalach wiedeńskich i starał się wyprodukować substancję, która zastąpiłaby ludzką skórę w wypadku, gdy ta została zniszczona przez chorobę lub jakiś wypadek.

Po wieloletniej pracy, prawie już przed śmiercią, zdołał wyprodukować taką substancję.

Gdy znajdował się na łożu śmierci, przekazał tajemnicę produkcji jej swojemu synowi. Rzeźbiarz przyrzekł ojcu, że będzie kontynuował jego pracę i będzie upiększał ludzi oszczędzonych przez chorobę lub kalectwo.

Słowa dotrzymał i setki ludzi zawdzięczają jego zabiegom swoją urodę. Podobno jego pacjentem był również pewien znany śpiewak, który zawdzięcza mu połowę nosa, a tym samym swój piękny głos.

Przy tym dopasowane przez Henninga sztuczne części ciała do złudzenia przypominają prawdziwe. Tak na przykład pewien młody Anglik, który stracił uszy, u dał się do niego i prosił o dopasowanie mu nowych uszu. Hennig zabrał się do pracy i obecnie Anglik posiada uszy, które tak przypominają prawdziwe, że nawet jego fryzjer, który obecnie stale go goli, nie wie, że ma on sztuczne uszy.

Dzięki swojej pracy Teo Hennig jest bardzo popularny w Wiedniu i jest powszechnie nazywany „Naprawiaczem ludzkich twarzy“.

Miaso o najkrótszej nazwie

Znany humorysta francuski, Tristan Bernard, opowiada na łamach „Paris Soir“ o mieście o najkrótszej nazwie. Miasto to nazywa się Y.

Tristan Bernard natknął się na nazwę tego miasteczka zupełnie przypadkowo, podczas przeglądania listy francuskich miast, których ludność zmniejszyła się po wojnie. Znalazł tam przede wszystkim 15 miasteczek o nazwie składającej się z dwu liter; jak na przykład: „Si, Fa, Di, Bu, Oz, Re, Ei, Pr, Pi itd.

Rekord w tej dziedzinie bije jednakże miasteczko Y, którego nazwa składa się tylko z jednej litery. Miasteczko to znajduje się w kantonie Ame.

Nazwę swoją miasteczko otrzymało od tego, że przy wjeździe do niego drogi rozwidlają się w formie litery „y“. W maleńkim tym miasteczku, niewiele większym jak jego nazwa, znajduje się wszystkich 121 mieszkańców, a mimo to jest tam merostwo i wszystkie inne państwowe jak i społeczne instytucje.

Blansz i róż nie tylko dla pań

Podrzuwamy sobie od czasu do czasu, w czym zresztą o ile dwornie się przy tym krytyk zachowuje żadnej ujemy nie ma, z ogólnej u pań tendencji dopomagania wdziękom, jakimi natura obdarzyła pięć piękną przez poróżwienie policzków i pudrowanie. Ale, oto, okazuje się, że zwyczaj ten właściwy jest nie tylko kobietom.

W korespondencji sławnego angielskiego męża stanu Disraeliego, późniejszego lorda Beaconsfielda znajduje się list do lady Bradford, w którym czytamy: „Widziałem wczoraj Malmesbury. Chód jego i postawa były doskona-

le. Malmesbury uróżowił sobie bardzo dyskretnie policzki. Niektórzy sądzą, że różowienie policzków jest cechą kobiecą. Malmesbury jest przecieczy typem na wkróś męskim, a zresztą znam dwóch wybitnych ludzi, lorda Palmerstona i Lyndhursta, którzy także używają różu. Nie trzeba więc jak się okazuje zbytnio uważać na opinię ludzką“.

Tym zdaniem Disraeli rozgrzeszał niejako sam siebie, gdyż również chętnie używał barwiczek czerwonych dla nadania większej świeżości swej przybladłej nieco cerze

Śmierć pod samochodem Ze sportu

Na szosie Warszawskiej we wsi Barak, gm. Szydłowiec, pow. radomskiego, wpadł pod samochód ciężarowy Lejbuś Wajnberg, lat 19, z Szydłowca i poniósł śmierć na miejscu.

Wajnberg jechał na rowery i by sobie jazdę ułatwić złapał się ręką boku samochodu, a gdy stracił równowagę, wpadł pod koło.

Kierowca samochodu nie zatrzymał się i zachodzi

przypuszczenie, że nie wiedział o wypadku, bo być może, że Wajberga nie zauważył jadącego przy boku samochodu.

Wobec kilkakrotnych zajęć na boisku KS. „Orlicz” w Su-

W kilku wierszach...

chedniwie Wydział Gier i Dyscypliny Podokręgu Kieleckiego zamknął boisko do dnia 10 sierpnia br.

Za podobne zajście zamknięto także do 10 sierpnia boisko KS. „Górnik” w Barczy.

W zawodach piłki wodnej o mistrzostwo Ligi TPG. Giszowiec pokonało KSZSO. Ostrowiec 3:2.

Bramki: Madej 2 i Haler 1. Sędziował p. Przybyła.

W Katowicach KSZO. Ostrowiec kielecki odniósł wysokie zwycięstwo 4:0 (0:0), w meczu waterpolo z EKS. Bramki: Kierys 2 i Ul 2.

Sędziował p. Przybyła.

Tabela mistrzowska Ligi Waterpolowej przedstawia się następująco. 1) TPG.—pkt. 11, 2) AZS.—pkt. 7, 3) KSZO—pkt. 6, 4) Legia — pkt. 4, 5) EKS.—pkt. 0.

PATENTOWANA KUCHENKA GAZOWA

umożliwia gotowanie bez instalacji gazu.

„DOMOGAZ”

Zapewnia: szybkość gotowania niezrównaną oszczędność, zupełne bezpieczeństwo, nadzwyczajną wygodę, czystość w użyciu.

Poleca:

HUTA „LUDWIKOW”

Sp. Akc. KIELCE.

Kłna kieleckie:

Czwartak Walka z sobowtórem WF. i PW Wiosenne porywy Palace: Serca uliczników Casino nieczynne

BAR I RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

- Gularz węgierski z klusk 50 gr.
- Ozór ciel. sos chrzan. 50 gr.
- Zraz wieprz. bity 50 gr.
- Kiełbasa z kapustą 40 gr.
- Bigos myśliwski 30 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Kupon „K. Expressu Codziennego” upoważnia do trzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Odbiorniki słowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne do nabycia na dogodnych warunkach w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Samobójstwo

We wsi Tumlin - Węgle, gm. Samsonów, pow. kieleckiego, w budynku Spółdzielni Spożywców, w obecności kilku osób, zastrzelił się Niebudek Stefan lat 32,

zama. w Tumlinie - Wykień, kawaler, rolnik.

Przyczyną samobójstwa jest prawdopodobnie zawód miłosny.

Dymsza w Kielcach

Dziś w czwartek 6 lipca b. r. o godz. 8.30 wiecz. w Domu WF. i PW. odegrana zostanie rewia zawodniacka w 16 petardach p. t. „Strachy na lachy” z udziałem artysty filmowego Adolfa Dymyzy, oraz

Górskiej Kamińskiej i W. Orłowa.

Bilety pozostałe do nabycia w kolekturze p. Gabrysiewicza.

Tanio

i skutecznie

Ogłaszajcie się w dziale drobnych ogłoszeń K. E. C.

Złóż ofiarę na F. O. N.

Czy jesteś już Członkiem L. M. K.

RADIO ODBIORNIKI, GRZEJNIKI ELEKTRYCZNE, ŻELAZKA, KUCHENKI, IMBRYKI i t. p. w wielkim wyborze do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 39.

W nadchodzącą sobotę dnia 8 lipca reprezentacyjna jednostka Kielc wyjeżdża do Sandomierza, gdzie zmierzy się z tamtejszą reprezentacją piłkarską miasta.

W niedzielę piłkarze kieleccy jada do Opatowa na mecz z Opatowem.

Znany bokser kieleckiego „Granatu” Stanisław Baran wyjechał w ub. poniedziałek do Krakowa, gdzie poddany będzie operacji nosa.

Mecz o wejście do Ligi Państwowej pomiędzy pomiędzy poznańską „Legią” a SKS. ze Starachowic zakończono nieznacznym zwycięstwem „Legii” 4:3 (3:1).

Sędziował p. Andrzejczak.

Drobne ogłoszenia

Do wydzierżawienia

młyn żytni (kupiecki) o 6 par walców, zdolność przemiałowa 120 mtr. na dobę, łącznie z na pedem i światłem elektrycznym. Wiadomość w Administracji „Expressu Codziennego” Kielce, ul. Sienkiewicza 32.

Unieważniam

zgubione: książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Kielce wraz z kartą mobilizacyjną oraz dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski w Kielcach i bilet kolejowy wydany przez PKP. Dyрекcję Kolejową Warszawską, wszystko na nazwisko Rakowskiego Wacława urodz. w r. 1900.

3 obozy piłkarzy warszawskich w Kielcach

Zarząd WOZPN. wyznaczył już terminy obozów piłkarzy warszawskich w Kielcach. Od 3 do 15 lipca odbędzie się kurs przodowników, w którym udział weźmie ok. 20 osób.

W dniach od 10 do 23 lipca na obozie przebywać będą juniorzy WOZPN. w liczbie 15 osób.

Od 17 do 20 lipca w Kielcach szkolona będzie „kadra” w liczbie 25 osób,

Kierownikiem kursu z ramienia WOZPN. będzie inż. Putowski. Kierownictwo techniczne objął trener Tell ze Skarżyska. Pomoc instruktorska: pp. Majorek i Skrzypczak.

BROWAR ST. DŁUŻEWSKIEGO w Kielcach

produkuje P I W O z oryginalnego obciążu:

PEŁNE JASNE i Słodowe Kuracyjne.

Przeznaczenie miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr. Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 szpalcie w tekście str. 1-sza 50 gr. za tekstem str. VIII 40 gr., Ogłoszenia drobne 10 za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w ostate „dobre” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.